

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Dunaalmás Község
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	52
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	60
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	80
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	81
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
1. A HEP IT részletei.....	83
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	83
Jövőképünk	87
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	89
3. Megvalósítás	100
3.1 A megvalósítás előkészítése	100
3.2 A megvalósítás folyamata	100
3.3 Monitoring és visszacsatolás	103
3.4 Nyilvánosság	103
3.6 Érvényesülés, módosítás	104
4. Elfogadás módja és dátuma	105

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Dunaalmás Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Dunaalmás, erdők, festői dombok tövében meghúzódó, 1842 lelket számláló gyönyörű Duna parti község Komárom-Esztergom megye északi peremén. Dunaalmás a Gerecse hegység lábánál, közvetlenül a Duna jobb partján, a tatái Öreg-tóból eredő Által-ér mellett terül el. A Gerecse hegység, mely mészkőből áll, csaknem a Dunáig húzódik. Dunára néző lejtőit szőlők és gyümölcsösök borítják. Dunaalmás földrajzi fekvéséből következően a történelemben mindig jelentős szerepet játszott. Területe már ősidők óta lakott hely. Bizonyítja ezt az a nagyszámú lelet, amelyet az építkezések, a földmunkák és ásatások hoztak napfényre.

A község területén feltörő langyos vízű, kéntartalmú források hasznosítására már a római korban odafigyeltek. A meleg vízű forrás köré medencét, fürdőházat építettek a rómaiak. A település első írásos említése 1093-ban történt egy Szent László királyunk által íródott levélben. A tatárjárás alatt Almás is elnéptelenedett. A tatárok kivonulása után az elhagyott területeket, falvakat, városokat IV. Béla újra benépesítette a tatárdúlásból megmenekültekkel, nagyszámú külföldi telepeseikkel és a visszahívott kunokkal.

Az 1606-os Zsitva-toroki békekötés idején a török csapatok Dunaalmás területén táboroztak le. A törökdúlás után Almás újra benépesedett.

Híres volt Almás már a XVIII. században is jó boráról, kőbányájáról és fürdőhelyéről. Dunaalmás irodalmi emléke, hogy Csokonai Vitéz Mihály, a nagy magyar költő szerelme, Lilla, itt élt, s itt is nyugszik. Sírja az irodalomkedvelők látogatott zarándokhelye, s a Lilla egykori lakóháza helyén épült lakószoba is várja őket. A 1990-es évek második felében több beruházás is megvalósult a községben, így a telefonhálózat, a földgázhálózat, a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése, a szennyvíztisztító megépítése, a polgármesteri

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

hivatal épületének felújítása, az általános iskola épületének kibővítése, az intézmények fűtőkorszerűsítése. A millenniumi években több emlékmű és emlékhely épült a községben.

Az utóbbi öt évben pályázati támogatások igénybevételeével történtek útfelújítások, kialakításra került a Pihenő-tó és mellette létesült egy játszótér illetve egy szabadtéri edzőpark. Eszközfejlesztés történt az óvoda épületében található főzőkonyhán. Az óvoda épületben az elektromos hálózat fejlesztése valósult meg napelemrendszer kiépítése mellett. Az iskola épületében belső felújítás során nyílászárókat cseréltek, a fal- és padlóburkolatok cseréjével esztétikusabbá vált az intézmény. Az iskola udvarának kerítése megújult, mely a gyermekek biztonságát szolgálja. A led lámpatestek kihelyezésével energiahatékonyabbá és korszerűbbé vált a településen a közvilágítás. Az óvoda telephelyeként pedig egy mini bölcsőde kialakításával a legkisebb gyermekek intézményi elhelyezése is biztosítottá vált.

Demográfia

A település lakosságszámát vizsgálva látjuk, hogy a lakosságszám a beköltözések és családok gyermekvállalási hajlandósága következtében a 2017-től folyamatosan emelkedett 2021. évig. 2022. évre feltételezhetően a Covid járvány okozta magas számú halálozások miatt csökkent a település lakónépessége.

Az állandó népesség összetételét tekintve 0-59 éves kor közötti lakosok között a férfiak száma magasabb, azonban a 60 év feletti korosztályban a nők aránya lesz a magasabb.

A község öregedési indexét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy 2013. és 2018. közötti időszakhoz viszonyítva nagy mértékben csökkent. A korábbi időszakban 122,12% feletti öregedési index volt tapasztalható. A 65 év feletti állandó lakosok száma 2017-től folyamatosan emelkedett 2020. évig, majd csökkeni látszik. A 0-14 év közötti állandó lakosok száma pedig folyamatosan növekedett. A vizsgált 5 év alatt összesen 32 %-kal emelkedett ennek a korosztálynak a száma. Ezen változások következtében 2017. évtől folyamatosan csökkent a település öregedési mutatója. 2017-től 119 % alatti értékek szerepelnek a statisztikában. 2022. évben pedig az öregedési index már 100% alatti érték alá csökkent, ami azt jelentheti, hogy a település előregedése megállt.

A belföldi vándorlásokat vizsgálva az állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma 2019. évtől folyamatosan egy kiugróan magas értékről az évek során csökkenést mutat. Tehát megállapítható a számok alapján is, hogy a település népességnövekedésében nagy szerepet játszott a beköltözők számának növekedése.

A természetes szaporodás mutatóját tekintve negatív tendencia figyelhető meg. A 2017. évi pozitív érték a vizsgált 5 év alatt negatívba fordult át. 2021. évben feltételezhetően a Covid járvány miatti magas számú elhalálozások következtében kiugróan magas értéket mutat. Ez az adat igazolhatja a lakónépesség csökkenését is az adott időszakra.

A 2022. évi népszámlálás eredménye alapján megállapítható, hogy Dunaalmás Községben a foglalkoztatottak aránya 47,0 %, a munkanélküliek aránya 2,7 % volt. A felsőfokú végzettségűek aránya 20,8 %.

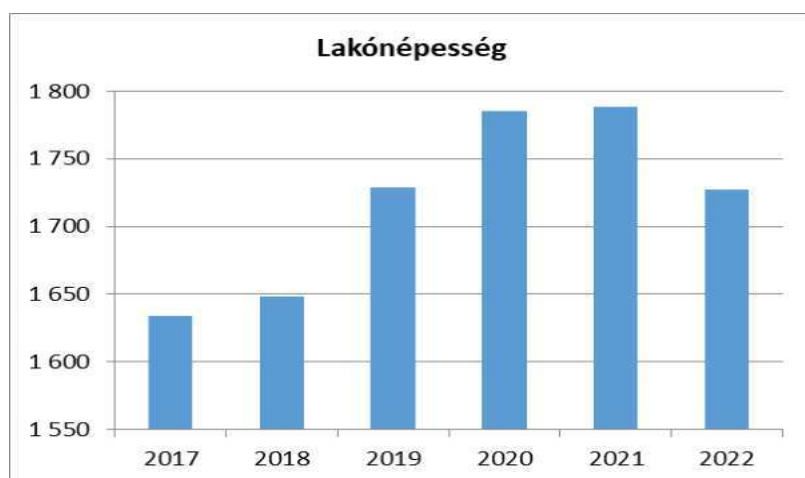
A 6 éves és annál idősebb népesség nagy többsége, 83%-a végez rendszeresen valamilyen digitális tevékenységet. 53%-uk az interneten való böngészésen és a telekommunikáción túl magasabb szintű digitális tevékenységet is folytat: online intézi ügyeit, vásárol vagy szoftvert használ. Őket tekintjük legalább középszintű digitális jártassággal rendelkezőknek, arányuk a helyi lakosságon belül 49,5 % volt.

Továbbá azon gyermekes háztartások -ahol 15 év alatti gyermeket nevelnek- aránya 26,6% volt, mely magasnak számít országos viszonylatban.

(Forrás: <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/eredmenyek/vegleges-adatok>)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 634	bázis év
2018	1 648	100,86%
2019	1 729	104,92%
2020	1 785	103,24%
2021	1 788	100,17%
2022	1 727	96,59%

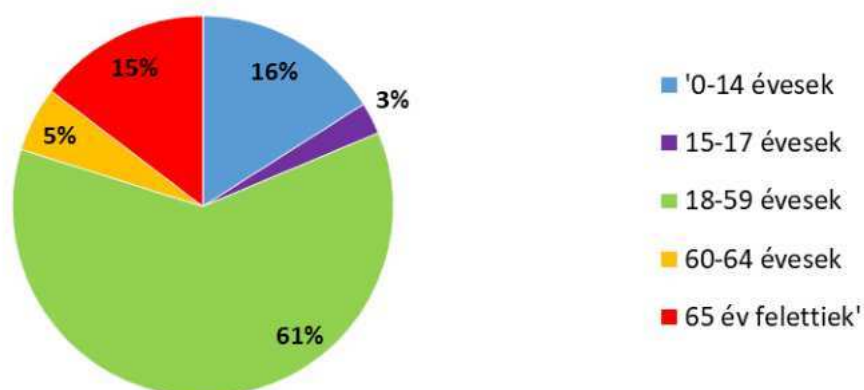
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

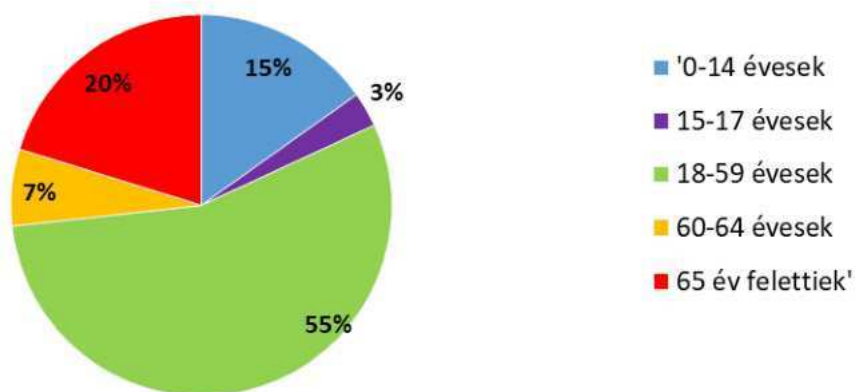
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	888	845	1733	51,24%	48,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			53	3,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	142	128	270	8,19%	7,39%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	25	49	1,38%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	543	466	1009	31,33%	26,89%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	49	55	104	2,83%	3,17%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	130	171	301	7,50%	9,87%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

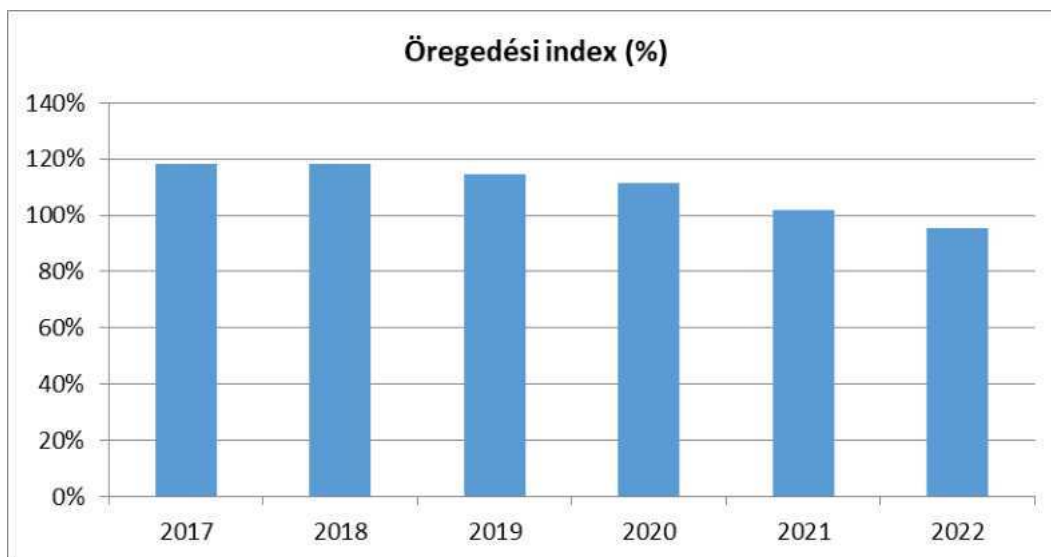
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	272	230	118,26%
2018	278	235	118,30%
2019	289	252	114,68%
2020	301	270	111,48%
2021	296	291	101,72%
2022	290	304	95,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	22,31
2018	12,80
2019	44,42
2020	38,13
2021	12,31
2022	11,74

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	1,24
2018	-5,48
2019	-8,88
2020	-5,12
2021	-10,08
2022	-5,59

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. A településre vonatkoztatott esélyegyenlőségi program elsődleges célja ezért az egyes csoportok közti különbségek csökkentése a programban meghatározott fejlesztési lehetőségek mentén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Dunaalmás Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Az esélyegyenlőség iránti igény, valamint annak elősegítése annak a ténynek a felismerésén alapul, miszerint a különböző társadalmi csoportok, és azok tagjai vagyoni, családi, gazdasági helyzetük szerint jelentősen különböznek egymástól, és ez a különbség kihat mindennapjaikra: aki hátrányosabb helyzetben van, annak kisebb az esélye a továbbtanulásra, a szakképzettség elérésére, a munkához jutásra, a magasabb fizetésre, a magasabb társadalmi státusz és presztízs elérésére. A hátrányos helyzetű csoportnak az említettek eléréséhez szükséges képességeik, adottságaik adottak, ám lehetőségük, esélyük alig, vagy számottevően kevesebb van.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

- Új Roma Stratégia(2019-2030)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Fogymatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település lakossága körében az esélyegyenlőség megvalósítására való törekvések megjelennek több önkormányzati dokumentumban. Ilyen dokumentum többek között a költségvetési koncepció. A költségvetési koncepciót az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. §-a értelmében a jegyző által elkészített a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a képviselő-testület hagy jóvá. A koncepció tartalmazza a szociális és gyermekvédelmi ellátásokhoz, egészségügyi alapellátásokhoz, a köznevelési és kulturális feladatok ellátásához szükséges, előirányzatok összegét továbbá egyéb szervezetek támogatására fordítható pénzügyi előirányzatok tervezetét.

Dunaalmás Község Önkormányzata a törvény alapján hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzítette, mely négy évre meghatározza a fejlesztési feladatokat, elképzeléseket.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább 2000 lakosú önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Településünk lakosság száma 1842 fő, ezért koncepció településünkre vonatkozóan nem készült.

Tovább a település Településrendezési terve és Településszerkezeti terve is kapcsolatban áll a helyi esélyegyenlőség biztosításával.

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A Tatai Kistérségi Többcélú Társulás biztosítja a térségi települések lakossága számára a pedagógiai szakszolgálat igénybevételét a logopédiai ellátás, a gyógytestnevelés, valamint a pályaválasztási tanácsadás területén.

Az egészségügyi feladatok közül a kistérség települései közösen látják el a csecsemő- és gyermekszakrendelés, a hétvégi fogorvosi ügyelet működtetését. A Társulás keretében működik a belső ellenőri tevékenységet.

A Társulás a család-, gyermekvédelem és szociális ellátások közül biztosítja a családsegítést, a gyermekjóléti ellátást, a támogató szolgáltatást, az időskorúak és fogyatékkal élők nappali ellátást, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. Továbbá a hajléktalanok nappali és éjjeli ellátását.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési önkormányzat számos olyan releváns adattal rendelkezett, amelyet az esélyegyenlőségi programban fel lehetett használni. Sajnos adathiányok is vannak, melyre sem az önkormányzatnak sem a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának nem volt adata. Többek között ilyen adathiánynak tekinthető az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei, a foglalkoztatásukra vonatkozó adatok, továbbá a nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Kulturális programok tekintetében sem rendelkezünk adatokkal mivel sem mozi, sem színház nincs a településen. Megállapítható azonban, hogy az adathiányosságok a HEP érdemi elkészítését nem befolyásolták, az elemzések teljes körűek.

Hiányzó szükséges adatok

- 8. évfolyamot eredményesen befejezők száma a felnőttoktatásban korra, nemre
- Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma korra, nemre

Lakhatás:

- egy lakásban élők száma
- egy lakásban élő családok száma
- Az esélyegyenlőségi célcsoportok egészségi, szociális állapotára vonatkozó adatokkal korra, nemre
- A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb meghatározó adatai (gyermekszám, képzettség, életkor, családi állapot,)
- A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről további információgyűjtés
- A településen fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzete

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási körülményekben, táplálkozási szokásokban, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának.

A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen mélyszegénységben élők helyzetével kapcsolatban. A 2022. évi népszámlálás során a településen senki nem vallotta magát roma származásúnak.

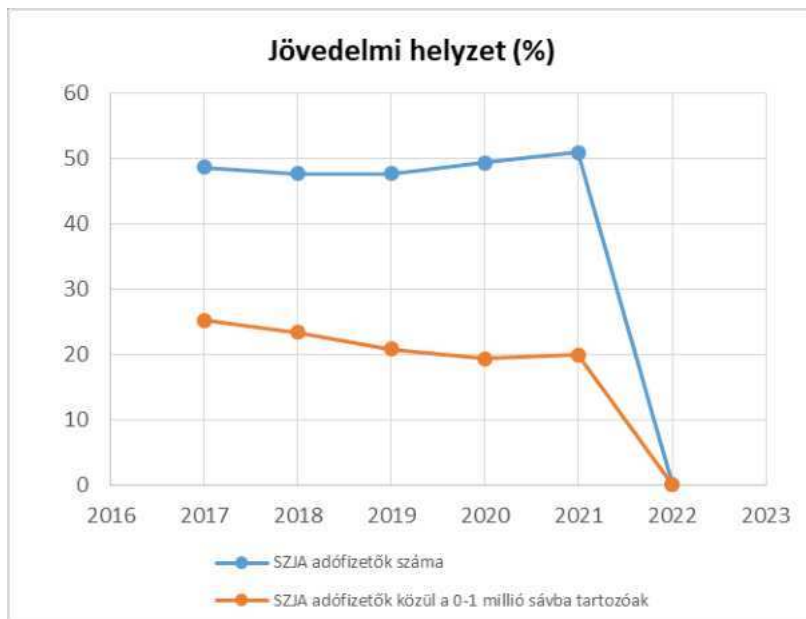
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen a személyi jövedelemadót fizetők száma az állandó népesség arányában közel 50 %-os érték körül mozog, azaz a lakosság közel fele dolgozott és munkabért kapott a vizsgált időszakban.

A 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma folyamatosan csökkent az SZJA-t fizetők körében, ami azt jelenti, hogy folyamatosan emelkedtek a lakosság munkabérei az elmúlt öt évben.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	48,58	25,16
2018	47,65	23,32
2019	47,64	20,73
2020	49,28	19,32
2021	50,87	19,91
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Jövedelmi és vagyoni helyzetre nincsenek adataink, a munkanélküliek számának változásából, illetve az önkormányzatnál különböző szociális ellátásokat igénybe vevők számából lehet következtetni a településen mélyszegénységben élők arányára.

Ezen családok havi jövedelmét a segély (önkormányzattól vagy munkaügyi szervtől) és a gyermekeik után járó iskoláztatási támogatás képezi. Vagyonuk nincs.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A településen élők között a munkanélküliségi ráta a 2020. és 2022. évben mutat magasabb arányt, melynek oka szintén visszavezethető a Covid járvány negatív gazdasági hatására.

Azonban megfigyelhető a településen, hogy a 2013-2017 közötti időszakhoz hasonlóan a nők voltak többen a nyilvántartott munkanélküliek körében. Tehát ez egy tartósan fennálló probléma, hogy a nők nehezebben tudnak munkát vállalni.

A községben a 20 éves vagy alatti és a 36 év feletti lakosság körében emelkedett a munkanélküliek száma, de a legmagasabb létszám is a 61 éves feletti korosztályban volt, ott is csak 2022. évben 8 fő. A vizsgált időszakban a nyilvántartott álláskeresők száma egyik évben sem haladta meg a 42 főt.

Az álláskeresők körében nem mutatkoztak 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők. A 2017 és 2022 közötti időszakra jellemző volt, hogy az álláskeresők 1/3-a általános iskolai végzettségű és 2/3-a inkább szakképesítéssel, érettségivel, vagy magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

Továbbá megállapítható, hogy mind az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak, mind a közfoglalkoztatottak száma csökkent az elmúlt 5 évben a településen. A 2017-es és 2022-es évben volt kicsit magasabb létszám közöttük.

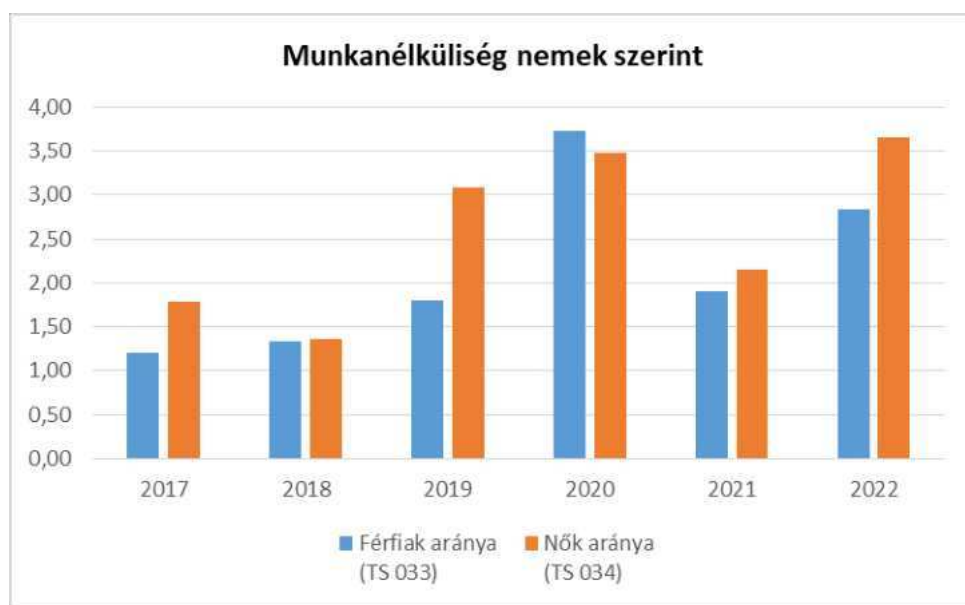
a) **foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;**

A Covid járvány következtében a munkanélküliek száma, így az álláskeresői segélyben és járadékban részesülők száma is növekedett. A munkanélküliek között a nők száma minden évben meghaladta a férfiak számát. A településen a nyilvántartott álláskeresők száma 2020-ban és 2022-ben kiemelkedően magas volt a vizsgált időszak többi évéhez képest.

Álláskeresői járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői segély összege a legfeljebb a mindenkorai minimálbér összege lehet. Az ellátás összegének megállapítását befolyásolja a megszerzett jogosultsági idő. Az álláskeresői járadékot legfeljebb 90 napig tudják igénybe venni az álláskeresők.

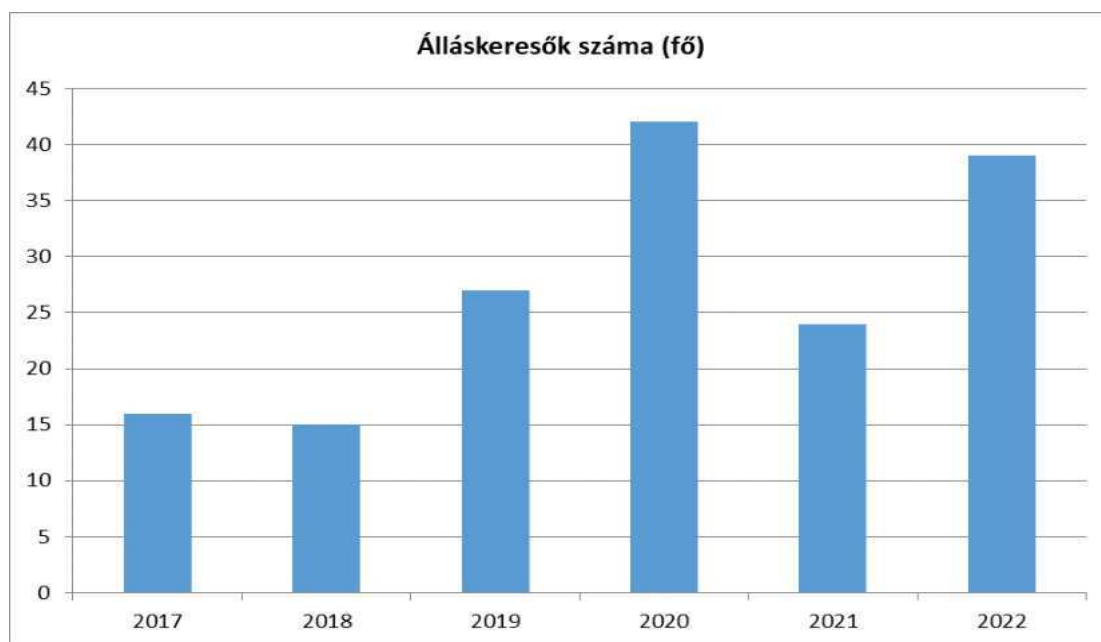
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,20	1,79	1,50%
2018	1,34	1,37	1,36%
2019	1,80	3,08	2,44%
2020	3,73	3,48	3,61%
2021	1,90	2,15	2,03%
2022	2,84	3,65	3,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

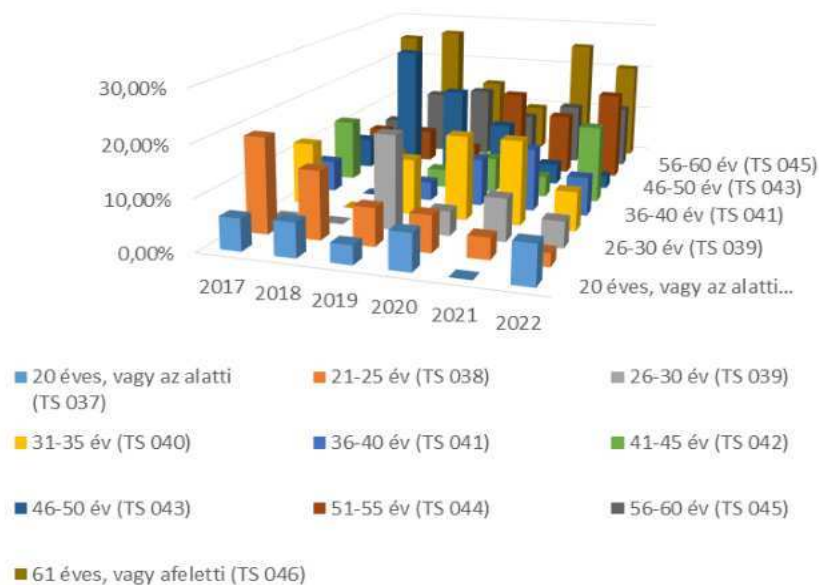

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	16	15	27	42	24	39
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	1,00	1,00	3,00	0,00	3,00
	%	6,25%	6,67%	3,70%	7,14%	0,00%	7,69%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	2,00	2,00	3,00	1,00	1,00
	%	18,75%	13,33%	7,41%	7,14%	4,17%	2,56%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	5,00	2,00	2,00	2,00
	%	0,00%	0,00%	18,52%	4,76%	8,33%	5,13%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	3,00	7,00	4,00	3,00
	%	12,50%	0,00%	11,11%	16,67%	16,67%	7,69%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	1,00	4,00	3,00	3,00
	%	6,25%	0,00%	3,70%	9,52%	12,50%	7,69%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	1,00	1,00	3,00	1,00	6,00
	%	12,50%	6,67%	3,70%	7,14%	4,17%	15,38%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	4,00	5,00	5,00	1,00	1,00
	%	6,25%	26,67%	18,52%	11,90%	4,17%	2,56%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	1,00	7,00	3,00	7,00
	%	6,25%	6,67%	3,70%	16,67%	12,50%	17,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	2,00	4,00	4,00	3,00	5,00
	%	6,25%	13,33%	14,81%	9,52%	12,50%	12,82%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	4,00	4,00	4,00	6,00	8,00
	%	25,00%	26,67%	14,81%	9,52%	25,00%	20,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

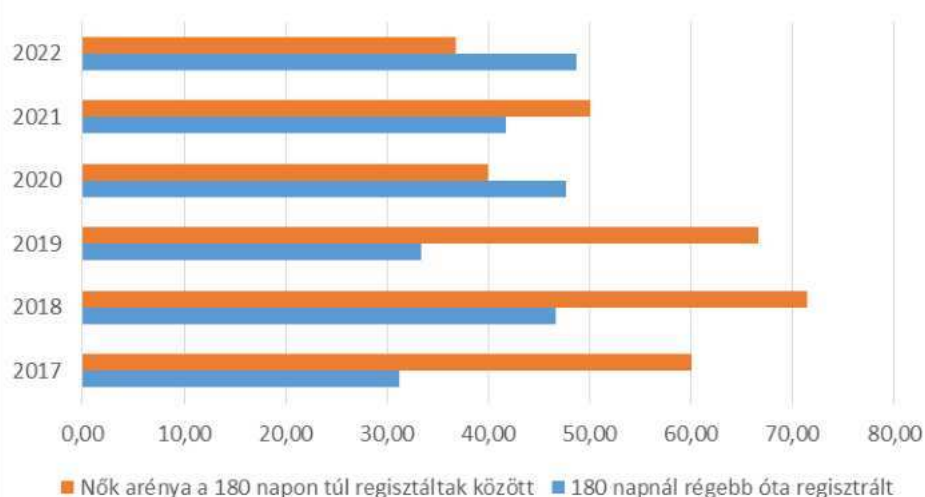

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	31,25	60,00
2018	46,67	71,43
2019	33,33	66,67
2020	47,62	40,00
2021	41,67	50,00
2022	48,72	36,84

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

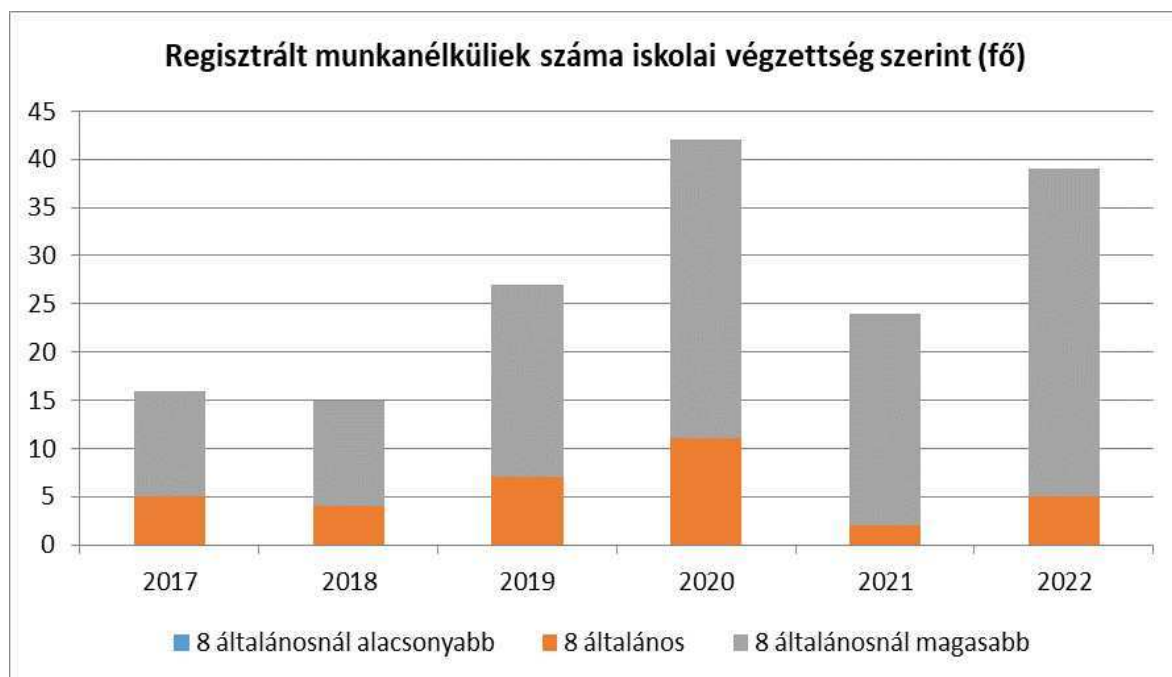

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	16	0	0,00%	5	31,25%	11	68,75%
2018	15	0	0,00%	4	26,67%	11	73,33%
2019	27	0	0,00%	7	25,93%	20	74,07%
2020	42	0	0,00%	11	26,19%	31	73,81%
2021	24	0	0,00%	2	8,33%	22	91,67%
2022	39	0	0,00%	5	12,82%	34	87,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

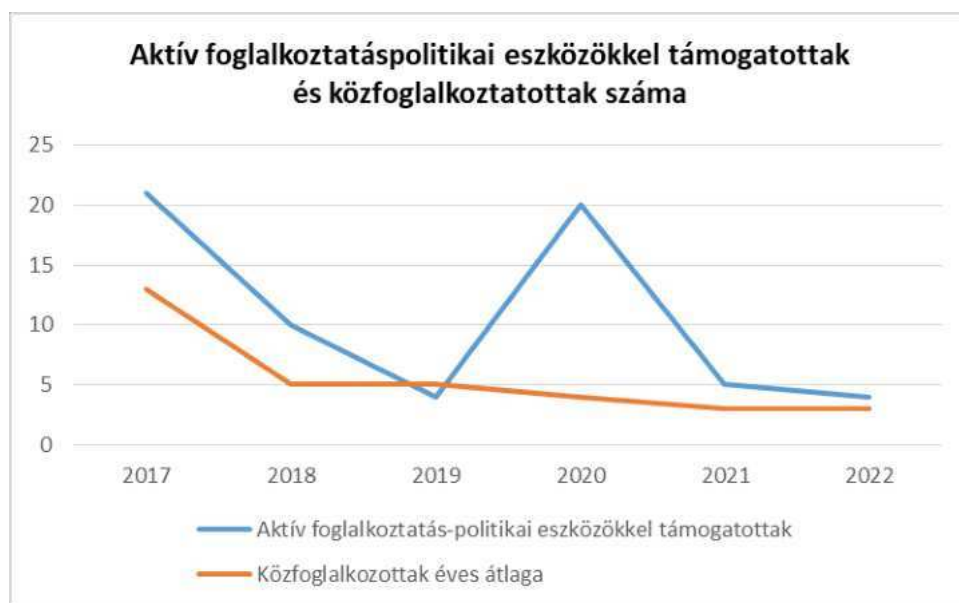

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás szervezésével próbálja visszavezetni az állástalanokat a munkába. A közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest elenyészően alacsony, ennek indoka, hogy a közfoglalkoztatásban főleg alacsony iskolai végzettségűek vesznek részt, akiknek az egészségi állapota sem jó, ezért csak viszonylag könnyű fizikai munkának megfelelő feladatokat végezhetnek el.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	21	13
2018	10	5
2019	4	5
2020	20	4
2021	5	3
2022	4	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen az elmúlt években a gazdasági válság következtében a kisvállalkozások száma jelentősen csökkent. A kiskereskedelmi üzletek száma 4, a vendéglátóhelyek száma 3.

Jellemző a településre, hogy a legtöbb vállalkozásnál és a kereskedelmi és vendéglátóhelyeken az alkalmazottak többsége helyi lakos. A községben élő aktív korú lakosság nagy része a néhány km-re lévő Tatán, Tatabányán, Komáromban dolgozik. A munkahelyre egyénileg jutnak el a munkavállalók távolsági autóbusszal, saját gépkocsival vagy kerékpárral, az ipari parkokba céges buszokkal.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Az Ifjúsági Garancia Plusz program az Európai Szociális Alap Plusz társfinanszírozásával, a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz keretében valósul meg, s belépési pontjaként az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatalok foglalkoztatási osztályai szolgálnak a fiatalok számára 2024. tavaszától.

A program azoknak a 15-29 év közötti fiataloknak a munkához, munkatapasztalathoz vagy piacképes tudáshoz jutását segíti, akik nem tanulnak, nem dolgoznak, emellett álláskeresőként vagy szolgáltatást kérőként nyilvántartásba vételüket kérték a foglalkoztatási osztályon.

A programba belépő fiatalok személyre szabott segítséget kapnak a munkaerőpiaci helyzetük javításához. A segítségnyújtás első szakaszában tanácsadások formájában történik a fiatalok segítése, amelynek során egyéni tervet kialakítani a továbblépésük meghatározására.

A fiatalok egyéni tervének megvalósítását segítő, 2024. évben megnyílt támogatások a következők.

- bértámogatás,
- lakhatási támogatás,
- utazási támogatás és a
- képzéshez nyújtható álláskeresőt ösztönző juttatás
- szolgáltatások ideje alatt nyújtható pénzbeli juttatás,

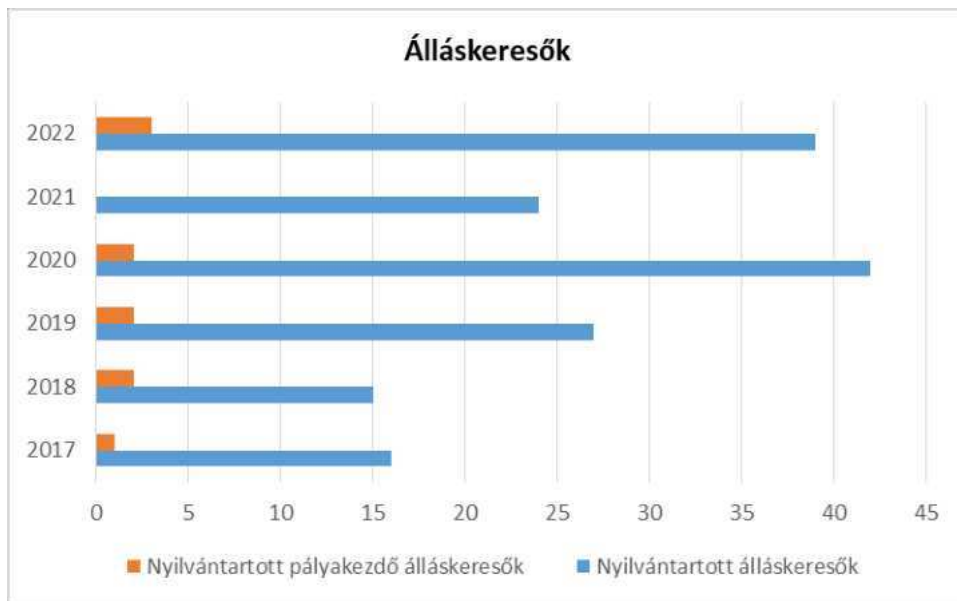
Központilag szervezett képzéseket már nem indítanak, hanem egyénileg az igények szerint kell képzést keresnie az álláskeresőnek. A képzési támogatás esetén amennyiben a fiatal a képzési jegyzéken szereplő támogatható képzést talál, és azt el kíván végezni, akkor a foglalkoztatási osztálytól tud hozzá juttatást igényelni.

Továbbá a foglalkoztatási Osztály együttműködik a Tatai Szakképzési Centrummal, és tájékoztatja az érdeklődőket az intézmény által meghirdetett ingyenes felnőttképzésekről.

A támogatásokról a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói a gondozásukban lévő családokat informálják, valamint az önkormányzat felkérés esetén hirdetmények útján tájékoztatja a település lakosságát.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	16	1
2018	15	2
2019	27	2
2020	42	2
2021	24	0
2022	39	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőtt képző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőtt képző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Ifjúsági Garancia Plusz (GINOP Plusz-4.1.1-23)</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>na</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>na</i>	
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>önkormányzat - közfoglalkoztatás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>közfoglalkoztatás</i>

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településünkön nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Társadalmi helyzetük jelentős részben az aluliskolázottságból fakad, ezért nagyon fontos lenne számukra a felzárkóztató képzéseken való részvétel, majd a 8. osztályra épülő szakképesítést adó képzések elvégzése.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen a Csokonai Művelődési Házban 1 számítógép áll rendelkezésre a település lakossága részére, hogy digitális ismereteket szerezzenek, internet hozzáféréshez jussanak. Csoportos digitális ismeretátadásra emiatt nincs lehetőség. Igényfelmérés nem történt, mivel az önkormányzat anyagi lehetőségei korlátozottak a géppark bővítésére, mely szükséges lenne a feladat ellátásához. Az online tér, az internethasználat veszélyei viszont minden korosztályt fenyegetnek. Ebben a témakörben előadások keretében történő ismeretadás segítséget jelenthetne mind a gyermekek, a szülők vagy az idősebb korosztály tagjai számára, hogy felkészültebbek legyenek, és ne váljanak esetleg internetes bűncselekmény áldozatává.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény (a továbbiakban: Szt.) 25. §-a és a 47.§-a, 48.§-a szabályozza a szociálisan rászoruló személyek részére nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátási formákat.

A szociális ellátások területén az alapellátásokat az önkormányzat széles körben biztosítja. A település „szociális hálója” úgy a szociális törvényben, mind az önkormányzati rendeletben meghatározott pénzbeli és természetbeni gondoskodást nyújtó ellátási formákra is kiterjed.

Dunaalmás Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2021. (X.1.) önkormányzati rendelete tartalmazza az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátási formák helyi szabályozását.

Az Szt. alapján a települési önkormányzatok által adható támogatások közül Dunaalmás Község Önkormányzata az alábbi ellátásokat vezette be, hogy a településen élő hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló egyedülélők, családok részére tudjon segítséget nyújtani:

1) Települési pénzbeli támogatások:

- rendkívüli települési támogatás,
- beiskolázási támogatás,
- települési gyógyszer-támogatás,
- települési temetési támogatás,
- köztemetés költségének elengedése,
- települési fűtési támogatás.

(2) Települési természetbeni támogatások:

- rendkívüli települési támogatás,
- születési támogatás,

(3) Szociális célú tűzifa.

A járási hivatalok az alábbi támogatási formákra való jogosultságok megállapítása iránt fordulhatnak kérelemmel a rászoruló:

a) szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:

- időskorúak járadéka,
- normatív ápolási díj,
- gyermekek otthongondozási díja,
- tartós ápolást végzők időskori támogatása
- aktív korúak ellátása: -foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
-egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást

b) természetben nyújtott szociális ellátások:

- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- alanyi jogú és normatív közgyógyellátás,

Az ellátásokat helyben is kérelmezhetik a rászorulók a Kormányhivatal által működtetett Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálat keretében havonta előre meghirdetett napon.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	16	1,41%	6	37,50%
2018	15	1,32%	5	33,33%
2019	27	2,27%	10	37,04%
2020	42	3,46%	9	21,43%
2021	24	2,00%	10	41,67%
2022	39	3,44%	18	46,15%

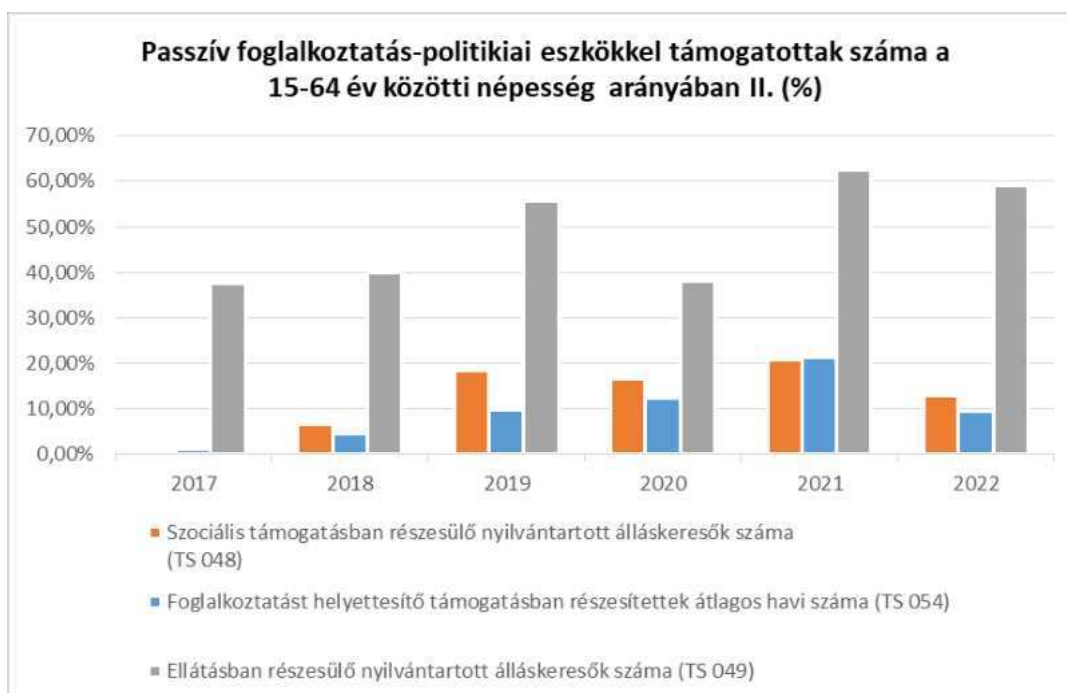
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

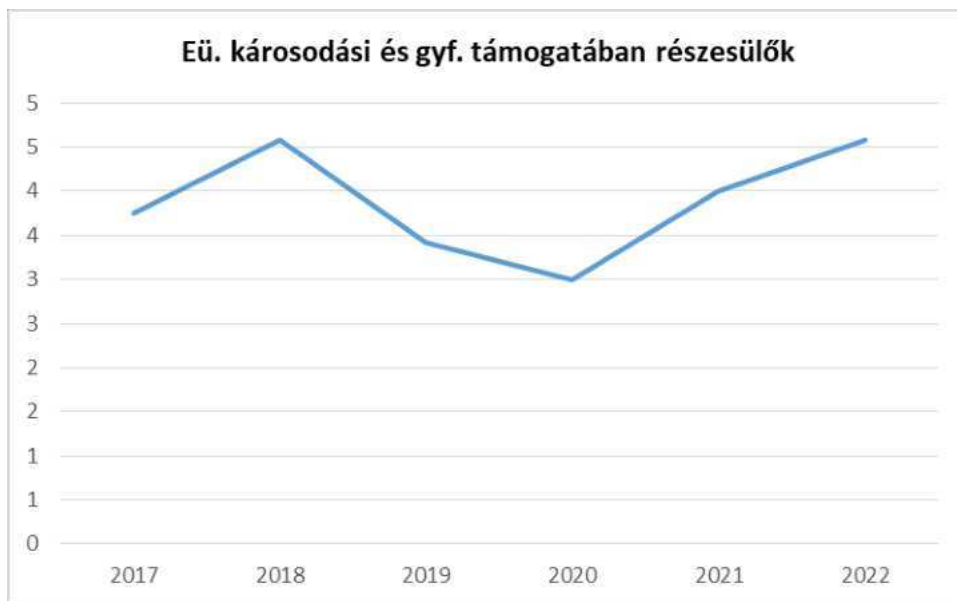
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	0	0,00%	0	1,06%	6	37,50%
2018	1	6,67%	1	4,60%	6	40,00%
2019	5	18,52%	3	9,78%	15	55,56%
2020	7	16,67%	5	12,36%	16	38,10%
2021	5	20,83%	5	21,42%	15	62,50%
2022	5	12,82%	4	9,51%	23	58,97%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	5
2019	3
2020	3
2021	4
2022	5

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

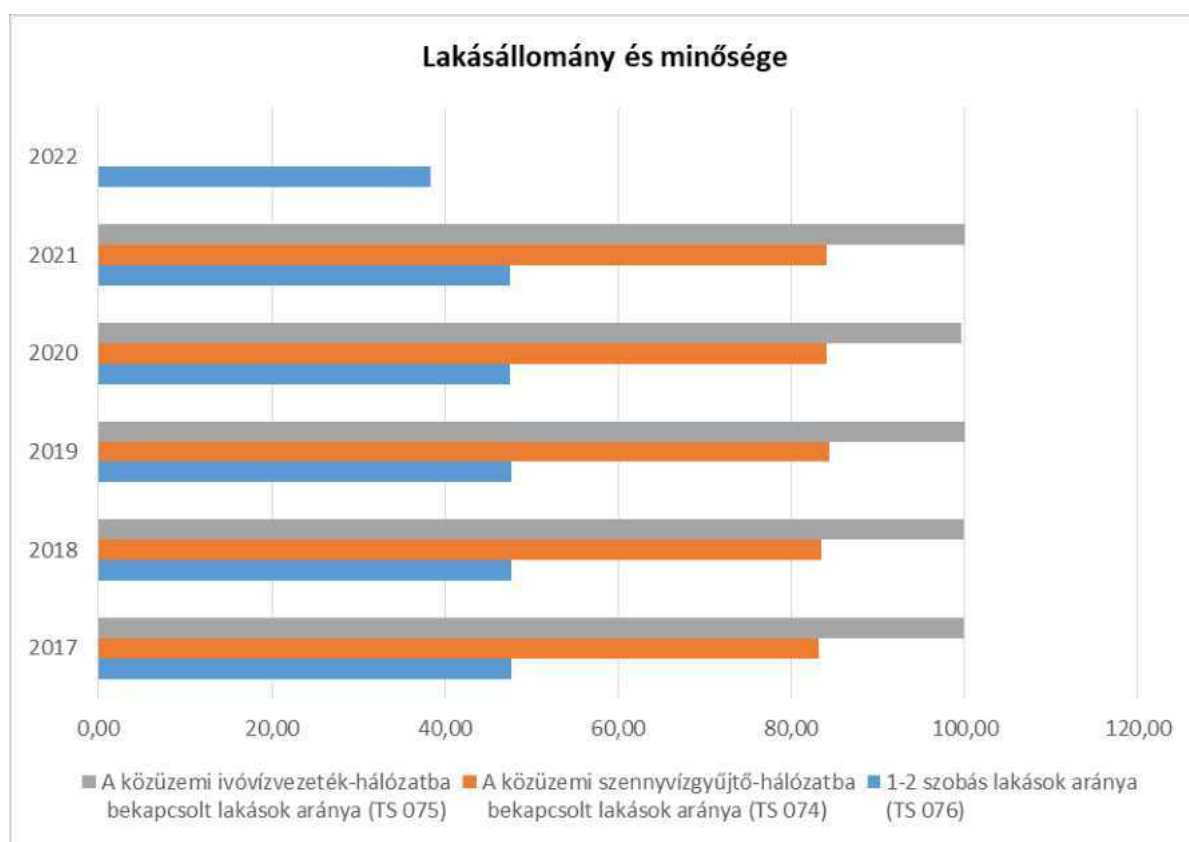
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között rögzíti a lakás- és helyiséggazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Dunaalmás településen a lakások száma emelkedő tendenciát mutat, a vizsgált időszakban közel 10%-os volt a növekedés. Az emelkedés egyrészt köszönhető annak, hogy a településen letelepedni szándékozó beköltözők megvásárolják és beépítik a beépítetlen telkeket, másrészt hétvégi házakat vásárolnak meg, felújítják, átalakítják őket és lakássá átminősítetik. Azonban az előzőekben leírt módon lakottá váló településrészek az önkormányzatnak kötelezően ellátandó feladatként biztosítania kellene az

ivóvízhálózatra csatlakozást és szennyvízelvezetést illetve a közlekedés biztonsága érdekében a járdákat és a közvilágítást. Ezeknek a fejlesztési igényeknek a költségei meghaladják az önkormányzat teljesítőképességét. Elégtelen lakáskörülményeket biztosító lakásról nincs adat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	667	1	1,50	47,68	83,21	99,85
2018	667	0	0,00	47,68	83,51	99,85
2019	667	0	0,00	47,68	84,41	100,00
2020	670	3	4,48	47,46	84,03	99,55
2021	670	0	0,00	47,46	84,03	100,00
2022	732	2	2,73	38,39	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	667	n.a.	1	0	0	0	n.a.
2018	667	n.a.	1	0	0	0	n.a.
2019	667	n.a.	1	0	0	0	n.a.
2020	670	n.a.	1	0	0	0	n.a.
2021	670	n.a.	1	0	0	0	n.a.
2022	732	n.a.	1	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a szociálisan rászoruló háztartások részére a gázzal, vagy villannyal fűtők részére pénzbeli ellátásként települési fűtési támogatást, a fával fűtők részére természetbeni támogatást nyújt szociális tűzifa formájában.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	48	14
2018	35	15
2019	33	9
2020	33	11
2021	22	33
2022	14	31

f) eladósodottság

Néhány családnál komoly problémát jelent az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyerekes családoknál. Ez a réteg veszítheti el lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Dunaalmás községben az üdülő övezetben élnek hétvégi házakban családok, de ezeket az ingatlanokat téliesítettek, állandó lakhatásra alkalmasak annak ellenére, hogy a jogszabályok nem teszik lehetővé a rendeltetésváltozásuk átvezetését.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%.

Dunaalmás Községben nincsenek olyan településrészek, amelyek kielégítenék a szegregáció fogalmát, és nincs etnikailag szegregált rész sem, roma származású lakos minimális számban él a településen.

- b) a telepen, szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.
- Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Dunaalmás Község Önkormányzata az 1997. évi CLIV. törvénynek megfelelően az egészségügyi alapellátások körében gondoskodik: a háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról és az iskolaegészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi alapellátásban 1 területi ellátással rendelkező felnőtt háziorvos, 1 fogorvos dolgozik, munkájukat 2 ápolónő és 2 szakasszisztens segíti. A háziorvosok mindegyike vállalkozó háziorvos, akikkel az önkormányzat feladatátvállalási szerződést kötött.

A védőnői ellátást központilag átszervezték 2023. július 1. napjától az önkormányzatok feladatellátásából a kórházakhoz. Dunaalmás és Neszmély községek kisgyermekait, és a várandós kismamáit egy védőnő látja el. Az iskolavédőnői feladatokat szintén ez az egy védőnő végzi mindkét település általános iskolájában. Lakásukon felkeresve, tanácsokkal látja el a fiatal anyákat, segítséget nyújt a gyermekneveléshez és ügyeik intézéséhez. Ha szükséges adományokból ruhát, cipőt, játékot és élelmet is visz a rászorulóknak. Tájékoztatja a családokat az önkormányzat által nyújtott szociális támogatásokról.

Neszmély és Dunaalmás községek határán elhelyezkedő konténer gyógyszerár szolgáltatásait igénybe veszi mindkét település lakossága.

Központi orvosi és gyógyszerári ügyelet, szakorvosi és kórházi ellátás Tatán illetve Tatabányán vehető igénybe.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatás ban részesített ek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	159	5,48
2018	1	0	0	0	157	7,93
2019	1	0	0	0	166	7,89
2020	1	0	0	0	154	9,10
2021	1	0	0	0	165	9,33
2022	1	0	0	0	168	6,57

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati információ

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnő és a családgondozó a lakosság egészségmegőrzése érdekében népszerűsíti a településen tartandó szűrővizsgálatokat. A védőnő szervezésében a településen élő nők részére évente nőgyógyászati szűrővizsgálatot tartanak.

A településen a Mozgó Szakorvosi Szolgálat keretében a gyermekorvosi ellátás helyben megszűnt.

Néhány gyermek a helyi háziorvos ellátásában van, de a szülők többsége a közeli Tata városába választott gyermekorvost gyermekének ellátására. A gyermekorvosi ellátáshoz való hozzájutás terén a városi és a községi lakosok közötti esélyegyenlőség nem biztosított.

A védőnő az újszülöttek, a csecsemők és kisgyermekek gondozásával kapcsolatosan tanácsadást tart heti gyakorisággal az orvosi rendelő tanácsadó helyiségében.

A védőnő a 3-6 éves korosztályban és az általános iskolás tanulók körében elvégzi a kötelező szűrővizsgálatokat, melyek a következők:

- gerincferdülés szűrése,
- mozgásszervi elváltozások szűrése,
- látásvizsgálat,
- hallásvizsgálat,
- súly- és magasságmérés.

Az iskolai védőnői ellátás keretében a 4. évfolyamon szintén kötelező golyvaszűrés is történik.

Továbbá egészségnevelő előadásokat tart a különböző korosztályokat érintő témákban.

Az önkormányzat által szervezett nyári táboroztatás keretében is rendszeresen hallhatnak a résztvevő gyermekek egészségnevelő előadásokat.

A Vöröskereszt helyi szervezete illetve az önkormányzat alkalmanként szervez szűrővizsgálatot, mely nagy érdeklődésre tart számot a Csokonai Művelődési Házban.

Azonban az a tapasztalat, hogy a lakosság igényelne további ingyenes szűrővizsgálatokat helyben. A helyi lakosság egészségtudatosságát, egészség- és munkaképességének megőrzését nagyban elősegítené, ha az önkormányzat tudna ingyenesen több szűrővizsgálatot biztosítani. A helyben nem elérhető szűrővizsgálatokhoz a kisebb várakozási idő érdekében kiscsoportos utazás megszervezésével juttatná hozzá az igénylőket az önkormányzat, melyhez egy kisbusz beszerzése lenne a megoldás.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Háziorvosi beutaló által a Tatai Rendelőintézetten keresztül igénybe vehető.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az alacsony jövedelemmel rendelkező családok (főleg gyesből és segélyből élők) gyermekei rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. Az iskolai, az óvodai és bölcsődei gyermekétkeztetést a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az önkormányzat ingyenesen biztosítja. Továbbá biztosított igény szerint betegséggel, ételintoleranciával küzdő gyermekek számára a diétás étkezés is. Ezáltal hétköznapi életben a nehezebb körülmények között élő gyermekek egészséges táplálkozása.

A községben élő idős rászoruló embereknek az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít a hét munkanapján. Jövedelmüktől függően kell fizetni az ebédért, amit a mozgásukban gátolt emberek részére a vállalkozó házhoz is szállít. A jövedelemmel nem rendelkezők ingyenesen étkezhetnek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az általános iskolában a heti 5 óra testnevelés óra mellett a gyermekek ingyenesen igénybe vehetik heti 4 alkalommal a Kis Lenke Kosárákadémia edzéseit. Játékos testnevelés órát tartanak az iskolában sportkörként. A településen a Dunaalmási Munkás Atlétikai Club utánpótlás csapatainak tart heti 2 alkalommal labdarúgás edzéseket, a gyermekek igazolt játékosok. Az Egészségforrás Tornacsarnokban teniszoktatás is elérhető a helyi gyermekek számára, melyet térítési díj ellenében tudnak igénybe venni.

2024. évben pályázati támogatással megvalósult a Pihenő-tó mellett egy edzőpark szabadtéri eszközökkel, mely a lakosság számára nyújt sportolási lehetőséget.

A gyermekek számára a szomszéd városokban Tatán illetve Komáromban érhető el az úszásoktatás. Évről évre egyre több gyermeknél jelentkezik a hanyag testtartás, jellemző a mozgáshiány, ezért az önkormányzat segíteni tudna egy kisbusz beszerzésével, hogy a gyermekeket szervezeten eljuttassa az óvodából, iskolából a környező városokba úszásoktatásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A települési önkormányzatok a szociális szolgáltatásokat társulás útján is biztosíthatják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A szociális alapszolgáltatások közül Dunaalmáson elérhető a szociális étkeztetés, a támogató szolgáltatás, a családsegítés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres segítségnyújtás és a nappali ellátás. A nappali ellátások keretében biztosított az időskorúak, a hajléktalanok és a fogyatékos személyek ellátása. A szociális étkeztetést helyben biztosítja az önkormányzat, a többi alapellátás a kistérségi ellátás keretében Tatán vehető igénybe.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek. És azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A nappali ellátás hajléktalanok, valamint saját otthonaikban élő idősek, pszichiátriai betegek és fogyatékos személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A Szociális Alapellátó Szolgálat keretén belül működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Bentlakásos idősek otthonában való elhelyezés (Tatán) is a kistérségen belül igényelhető.. A jövedelemmel egyáltalán nem rendelkező felnőtt a szintén Tatán működő hajléktalan szállón kérhet ellátást. A kilátástalan helyzetben lévő várandós anyák anyaothtoni elhelyezést kérhetnek.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A Dunaalmási Csokonai Általános Iskolában rendszeresen tart előadást a Tatai Rendőrkapitányság alkalmazottja a káros szenvedélyekről, drogprevencióról. Ezentúl a szülők tájékoztatása, informálása is szükséges lenne a témában.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az igénybe vehető szolgáltatások mindenki számára egyformán elérhető és biztosított.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációt jelenthet a nehezebb anyagi körülmények között élő gyermekek számára a térítésmentes sportfoglalkozások igénybevétele. A Csokonai Művelődési Házban a Szociális Alapellátó Intézettel közösen havi rendszerességgel ingyenes élelmiszer segítyt osztanak a rászoruló egyedülélőknek, nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára. Évente traktorral érkezik és a településen körbejár a gyermekekhez az önkormányzat szervezésében a Mikulás. Ilyenkor a Mikulást váró gyermekek egy kis ajándécsomagot kapnak.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A település legfőbb közösségi színterei a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde, a Csokonai Általános Iskola és a Csokonai Művelődési Ház illetve ide sorolható az általános iskola tornacsarnoka is. A közösségi színtereken megtartott rendezvényeken kívül más fórumról nincs tudomásunk. Az önkormányzat és a köznevelési intézmények a szabadtéri rendezvényeiket a Pihenő-tó környékén található zöldterületen és a helyi labdarúgópálya mellett tudják megtartani.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	53	1

Forrás: TelR, KSH Tstar,
önkormányzati információ

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélést a különböző rendezvények lebonyolítása során az összefogás jellemzi. A községben található Református Szeretetházban fogyatékkal élő lakók rendszeresen meghívást kapnak egyes önkormányzati rendezvényekre, alkalmanként szereplési lehetőséggel is. Ezzel célja az önkormányzatnak, hogy a település lakosságát érzékenyebbé, elfogadóbbá tegye és a fogyatékkal élőknek lehetőséget biztosítson az egészséges emberekkel való találkozásra, kommunikációra.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A védőnőhöz az édesanyák rendszeresen viszik a gyermekük által kinőtt, de még használható ruhákat, cipőket, játékokat, babakocsit, etetőszéket. A gyermekjóléti szolgálatnál is gyűjtik a még használható ruhákat, cipőket, használati tárgyakat. (Gyermekekocsi, mosógép, ágy, ágynemű, kályha). Az összegyűjtött dolgokat a rászorulóknak részére rendszeresen kiosztja a védőnő, illetve a családgondozó.

A Magyar Vöröskereszt Dunaalmási Szervezete is biztosít a dunaalmási rászorulóknak részére ruhaneműt, élelmiszert.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Dunaalmáson élő nemzetiségekhez tartozók száma ismereteink szerint néhány főre tehető. Kulturális identitásuk megőrzésére a szomszédos Tata városában találhatnak lehetőséget.

A település többi lakosával való kapcsolatuk rendezett, beilleszkedtek a település életébe. Az önkormányzat sem társadalmi, sem anyagi rászorultsági problémát nem észlelt velük kapcsolatban.

e) helyi lakossági önszerveződések:

Dunaalmás Községben a lakosságszámához viszonyítva szép számmal működnek civil szervezetek. Legtöbbjük működése több évre, évtizedre nyúlik vissza. Az önkormányzattal való együttműködésük folyamatosan aktív, a közös összefogás eredményeként számos rendezvény sikeres lebonyolítása valósult meg.

- Magyar Vöröskereszt Dunaalmási Szervezete rendszeresen véradásokat szervez, nehéz anyagi körülmények között élő családoknak, idős rászorulóknak adományokat oszt szét. A szervezet tagjai személyes közreműködésükkel segítik valamint játék, étel-, italadománnyal támogatják a dunaalmási gyermekek nyári táboroztatását. Évek óta Mikulás ünnepe alkalmából a bölcsődés és óvodás

gyermeknek, Karácsony alkalmából pedig az általános iskolás gyermekeknek jelképes ajándékot juttatnak. Továbbá a felnőtt lakosság számára egészségügyi szűréseket szerveznek. Az önkormányzat által rendezett Majálison meleg ételt főznek és az érdeklődőket abból vendégül látják.

- Neszélyi Polgárőr Egyesülettel szerződésben áll az önkormányzat. Az egyesület községünk teljes lakosságának közbiztonsága érdekében járőrszolgálatok teljesítenek, közreműködik az önkormányzat által szervezett rendezvények biztosításánál.

- Dunaalmás Nyugdíjas Egyesület az időskorú lakosság körében közösségformáló feladatot lát el, programokat, kirándulásokat szervez. Az önkormányzat rendezvényein személyes közreműködésükkel segítőként vesznek részt.

- Dunaalmás Barátainak Köre a település minden lakosa részére rendezvények szervezésével járul hozzá a közösségépítéshez, helyben nyújtott kikapcsolódási lehetőség megteremtésével. Szintén személyes közreműködésükkel segítőként jelen vannak számos rendezvény lebonyolításánál.

- Dunaalmás Önkéntes Tűzoltó Egyesület a település egész területének tűzvédelmében közreműködik. Az önkormányzat rendezvényein az egyesület tagjai aktív segítők.

- a Dunaalmás Munkások Atlétikai Clubja versenyszerű futballozási lehetőséget biztosít a felnőtt korosztály számára, és utánpótlás nevelés keretében a gyermekek sport iránti szeretetre, egészséges életmódra nevelését segíti. Személyes közreműködésükkel hozzájárulnak a rendezvények sikeres megvalósításához.

- Dunaalmásért Alapítvány gyermekprogramok megvalósításával támogatja a településen élő gyermekeket és segítőként a gyerekek nyári táboroztatásánál számíthat rájuk önkormányzatunk.

- Dunaalmási Kereszténységet Megőrzők Egyesülete a helyi közelet építésével, a helyi kereszténység erősítésével kapcsolatos programokat szervez.

- Dunaalmási Sporthorgász és Környezetvédő Egyesület a településen áthaladó Által-ér partjának karbantartását végzik, összefogják a helyi horgászok tevékenységét.

- Vadvirág Dalkör az énekelni szerető szépkorúakat szervezi egy kis közösségbe, ezzel társas kapcsolatok teremtésére ad lehetőséget a helyi és vidéki fellépések szervezésével. Az önkormányzat minden rendezvényének elmaradhatatlan szereplői.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat a településen nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Aluliskolázottság	Felzárkóztató képzés 7-8 oszt., 8. osztályra épülő szakképesítést adó képzés
Rossz egészségügyi körülmények a családokban	Települési térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése
Biztos megélhetési forrás hiánya	Ruha és tartós élelmiszergyűjtés, a rászorulóknak kiosztás
Nehéz anyagi helyzetben lévő személyek, családok megélhetési problémái	Szociális segélyezés működtetése, szociális tűzifa pályázatból támogatás nyújtása a rászoruló személyeknek
Esetlegesen kialakuló problémák feltárása	Folyamatos figyelemmel kísérés, felmerülő problémák felismerése és megoldása
Szocializáció hiánya	Életvezetési tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátásokat igényelhet és milyen módon, van-e választási lehetősége. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

4.1. számú táblázat - Gyermekek népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	888	845	1733	51,24%	48,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	53			3,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	142	128	270	8,19%	7,39%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	25	49	1,38%	1,44%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

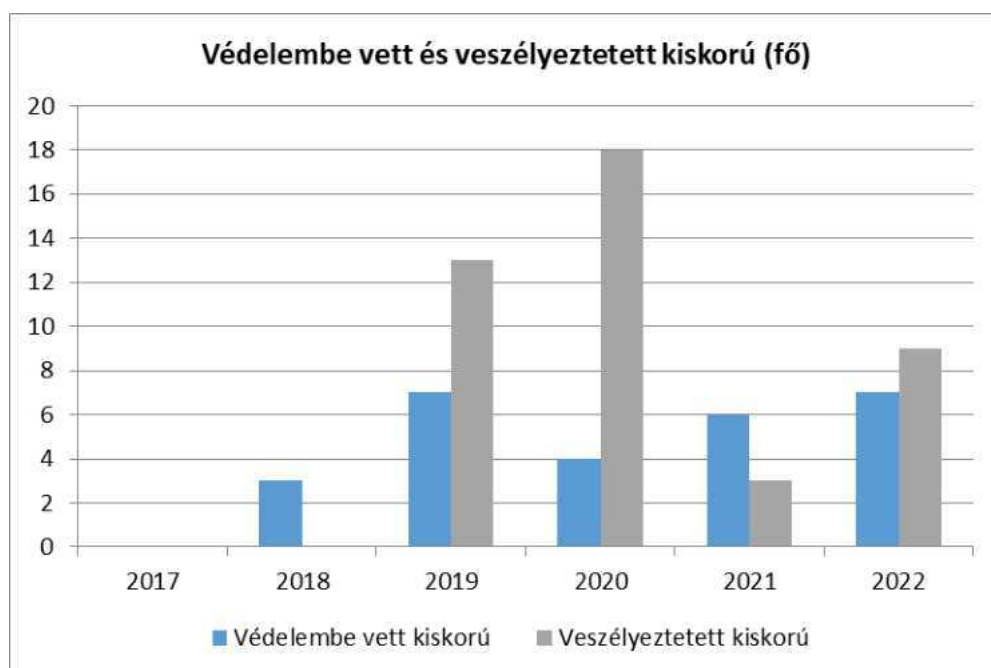
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A veszélyeztetett gyermek fogalma alatt olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban még biztosítható.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, **valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.**

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	0	n.a.
2018	3	n.a.
2019	7	13
2020	4	18
2021	6	3
2022	7	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre és – bizonyos feltételek esetén – a szünidei gyermekétkeztetésre, melyet a helyi önkormányzat biztosít,
- évi két alkalommal alapösszegű, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében emelt összegű pénzügyi támogatásra,
- illetve más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a családban a szociális vetítési alaphoz viszonyított egy főre eső havi nettó jövedelem összegének és a családi vagyon értékének figyelembe vételével állapítja meg a jegyző.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	29
2018	16
2019	16
2020	13
2021	12
2022	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A pénzügyi és természetbeni gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül az önkormányzat a rendkívüli települési támogatást, a beiskolázási és a születési támogatást biztosítja.

A beiskolázási támogatást és a születési támogatást a családban a szociális vetítési alaphoz viszonyított egy főre eső havi nettó jövedelem összege és a családi vagyon értéke függvényében állapítják meg.

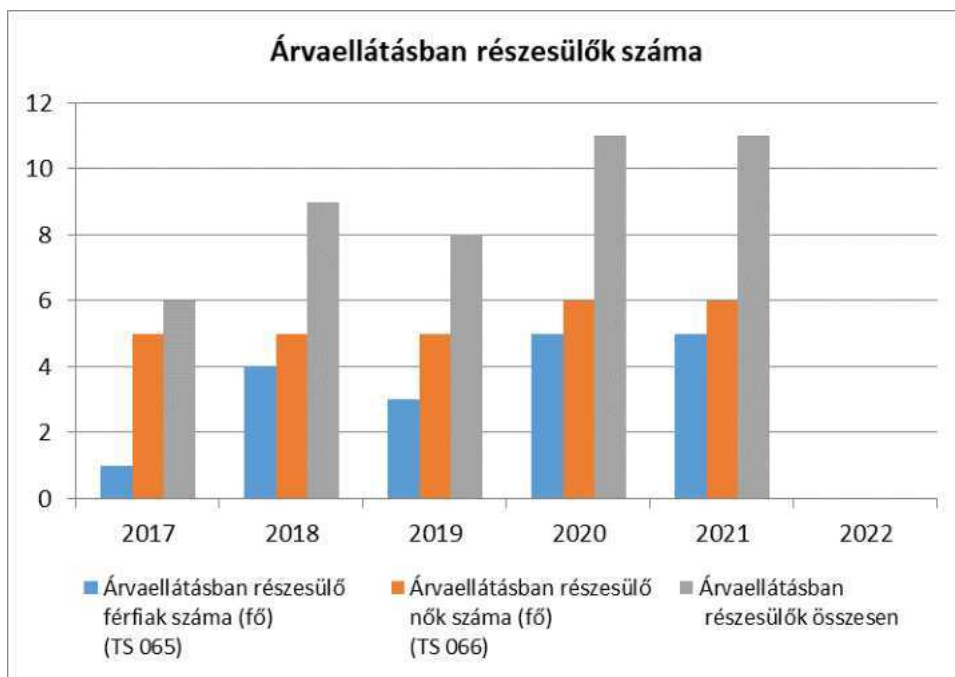
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás;

Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az özvegyi nyugdíjra jogosult szülő házastársának vagy élettársának halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	5	6
2018	4	5	9
2019	3	5	8
2020	5	6	11
2021	5	6	11
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt 21/B.§-a tartalmazza azokat a feltételeket, melyek teljesülése esetén ingyenesen illetve az intézményi térítési díj 50 %-os kedvezménye mellett kell biztosítani az étkeztetést. Vannak esetek amikor alanyi jogon jár a kedvezmény, például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére. Tovább van olyan eset is, amikor a családban a szociális vetítési alaphoz viszonyított egy főre eső havi nettó jövedelemhatárt meg nem haladó jövedelem esetén állapítják meg a jogosultságot a gyermek részére.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkeztetésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkeztetésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	33	20	14	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző megállapítja. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Fogyatékos személynek tekintjük azt a személyt, gyermeket, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, testi, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek halmozódásával - él, akit ezen fogyatékaossága a másokkal való egyenlő társadalmi részvételében korlátoz, vagy akár meg is akadályoz, kizár.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Egy védőnő látja el Dunaalmás és Neszmély községek kisgyermekait, és a várandós anyákat. A háziorvossal együtt részt vesz az iskola orvosi feladatok ellátásában (súly-, magasságmérés, kötelező oltások beadásának megszervezése, tisztasági vizsgálatok végzése).

A védőnői álláshely 2019. 01. 01. napjától betöltött. 2023. július 1. napjától a feladatellátás biztosítása átkerült az önkormányzatoktól a vármegyei kórházak felügyelete alá.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosi szolgálat a településen nem működik. A sürgős eseteket a házi orvos látja el. Tatára viszik a szülők a kisgyerekeket gyermekorvoshoz. Szakorvosi Rendelőintézet is Tatán van. Ez különösebb problémát nem okoz a fiataloknak és a középosztálynak, mivel Tata és Dunaalmás között viszonylag sűrű az autóbusz közlekedés és a menetidő kb. 15 perc.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A település gyermekei számára a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde telephelyeként Neszmélyen működik mini bölcsőde 2024. áprilisától. Az intézmény csak az óvodás korú gyermekek ellátási igényeinek szükségleteit tudja kielégíteni. Az óvodában a gyermekek ellátását szükség esetén fejlesztő pedagógus biztosítja. Szakember hiány és forráshiány miatt szükség lenne további szakemberek közreműködésére, mint például pszichológus, logopédus.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Tatai Kistérségi Többcélú Társulás keretében a tatai székhelyű Szociális Alapellátó Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a településen ezt a feladatot. 1 fő családgondozójuk heti két alkalommal dolgozik a településen és tart 1 óra időtartamban ügyfélfogadást a Tatai Közös Önkormányzati Hivatal Dunaalmási Kirendeltségén. A veszélyeztetett kiskorúakat rendszeresen látogatja, a családokkal folyamatos kapcsolatot tart. A Gyermekjóléti Szolgálat településen végzett tevékenységéről az önkormányzat képviselő-testületének évente beszámol.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A település gyermekei számára a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde telephelyeként Neszmélyen működik minibölcsőde 2024. áprilisától. A mini bölcsőde 8 kisgyermek ellátását tudja biztosítani 2 fő kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka alkalmazásával. Tekintettel, hogy egy

újonnan induló intézményről van szó, ezért a nevelési év során folyamatosan fog feltöltődni a csoportlétszám.

Dunaalmás Község Önkormányzata feladatellátási szerződést kötött a bölcsődei szolgáltatás biztosítására Neszmély Község Önkormányzatával. Így a mini bölcsőde elsősorban e két település gyermekeinek nyújt ellátást, szabad kapacitás esetén tud fogadni kisgyermeket a vármegye más településéről.

A mini bölcsőde rövid működése alatt már tapasztalható, hogy egyre nagyobb az igény a helyben elérhető bölcsődei ellátás iránt.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A Gyvt. értelmében a jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni, amennyiben a gyermek veszélyeztetettségét észlelik. A településen a jelzőrendszer működése nagyobb részt a tagok személyes konzultációs megbeszélésével valósul meg. Az iskolában és az óvodában gyermekvédelmi felelősök működnek. Amennyiben probléma merül fel jelzéssel élnek a családgondozó és az önkormányzat felé. A jelzőrendszeri tagok együttműködése nagyon jónak mondható, melynek köszönhetően a problémák viszonylag gyorsan megoldhatók. Többször érkezik jelzés a gyermekvédelmi felelősöktől a családgondozó és az önkormányzat felé, hogy néhány gyermek tisztaságával és esetleg ételmezésével gondok vannak. Ezeket a problémákat

folyamatosan orvosolni szükséges. Az anyák figyelmét rendszeresen fel kell hívni a gyermekneveléssel kapcsolatos feladatokra, kötelezettségekre.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás. A fő probléma az, hogy a viszonylag közelebb (50 km-es körzetben) lévő Kisbéri, Oroszlányi és a Tatabányai családok átmenti otthona és az ugyanitt lévő anyaoththonok főleg csak helybelieket tudnak fogadni. Szükség esetén a községből Esztergomba Budapestre, Mosonmagyaróvárra (ahol az egész ország területéről fogadnak rászorulókat) kerülhet a krízishelyzetben lévő nő, vagy család.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A Csokonai Művelődési Központ már több éve hagyományosan három hét időtartamban az általános iskoláskorú gyermekek részére nyári táborozást szervez. Gazdag szabadidős, esélyegyenlőséggel kapcsolatos és más ismeretterjesztő, környezettudatosságra nevelő programokkal hasznosan töltenek el egy-egy hetet a nyárból itt a gyermekek.

A községben működő civil szervezetek tagjai és néhány önkéntes szülő szabadsága terhére vesz részt a táboroztatásban. A Család- és Gyermekvédelmi Szolgálat családgondozója és az iskola nevelőtestületének egy-egy tagja minden évben segítségére van az önkormányzat munkatársainak. Az ő közreműködésük nélkül nem lenne megvalósítható ez a program.

Továbbá a helyi vállalkozások anyagi támogatása is nagyban hozzájárul a projekt sikeréhez. Évről évre nagy az érdeklődés a tábor iránt, de a személyi feltételeket és az anyagi háttérét nehéz biztosítani.

A településen működő DMAC futball utánpótlás képzése keretében van lehetősége a gyermekeknek futballozni. Az általános iskola szervezésében ingyenes teniszoktatás folyik a nevelési évben. A tornacsarnok helyet ad gyermekek számára kosárlabda edzéseknek. De a településen a lovaglás is elérhető egyéni vállalkozóknál.

A Csokonai Művelődési Ház Kölyök Klubja keretében ismerkednek a gyermekek a süteménysütéssel, a színjátszással, társasjátékokkal heti rendszerességgel.

A Csokonai Művelődési Ház otthonot ad a Református Szeretetház lakói részére évente több alkalommal filmvetítésnek, kézműves és zenés foglalkozásoknak.

Valamint a művelődési ház együttműködik a Nemzeti Művelődési Intézettel és szerveznek közös szakköröket szintén gyermekek számára.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani az önkormányzatnak a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő kérelmére településünk esetében a mini bölcsődében, az óvodában és az általános iskolában.

Hétfégi étkeztetésre igény eddig nem volt. Amennyiben egy-egy család nehéz anyagi gondok miatt esetlegesen nem tudja megoldani a gyermeke hétfégi ételmezését, akkor lehetőség van rendkívüli települési támogatás igénylésére. A gyermekek étkeztetését az önkormányzat vásárolt étkeztetés formájában oldja meg. Az Étel-Posta Bt. főz a Kék Duna Óvoda és Bölcsőde konyhájában. A diétás étkezést is tudja az önkormányzat biztosítani igény esetén.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az önkormányzat tudomása szerint nem él a településen eltérő kultúrájú gyermek. A Tatai Közös Önkormányzati Hivatal Dunaalmási Kirendeltségének nyilvántartása alapján 1-2 gyermek esetében fordult elő a hátrányos helyzetű státusz. Azonban az önkormányzat rendezvényeit széles körben meghirdetik, és minden gyermek számára látogatható.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzathoz nem érkezett panasz a lakosság részéről, hogy gyermeket, felnőttét hátrányosan megkülönböztettek volna akár az önkormányzat fenntartásában működő, akár vállalkozás által nyújtott szolgáltatás nyújtásakor. De az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt sem kapott az önkormányzat jelzést.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A nehéz anyagi helyzetben élő rászoruló családok számára évente rendszeresen a védőnő, az óvoda, iskola, a Család- és Gyermekvédelmi Szolgálat, az egyházak, a Vöröskereszt élelmet és ruhát gyűjtenek. Továbbá az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősenek és az osztályfőnökök egymást segítő munkájának köszönhetően figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetű tanulókat, és a szülők bevonásával próbálnak anyagi támogatást nyújtani a hátrányos gyermek iskolai kirándulásához, színházlátogatáshoz vagy a nyári táborozáshoz. Továbbá felvilágosítást adnak a szülőknek az elérhető támogatások igényléséről.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Dunaalmáson az óvodáskorú gyermekek elhelyezése biztosított a Kék Duna Óvoda és Bölcsődében. Néhány gyermeket azonban más település óvodáiban látnak el a szülők munkahelyi elfoglaltsága miatt. Ugyanakkor a szomszédos településről is jár néhány gyermek a helyi óvodánkba. Férőhelyhiány miatt óvodáskorú gyermeket nem kellett elutasítani. Amióta a köznevelési törvény 2014. szeptember 1-jei hatállyal 3 éves kortól bevezette a kötelező óvodáztatást az intézményben a dunaalmási gyerekek elhelyezése biztosított.

A 2024. áprilisában megnyitott mini bölcsődében 8 férőhelyre egyre több igény érkezik. Az önkormányzat a mini bölcsőde átszervezéséről döntött és a második csoport megnyitásához szükséges intézkedéseket megkezdte. A második bölcsőde csoport megnyitása 2025. januárjában várható.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai,

iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A helyi iskolában és az óvodában szükség esetén fejlesztő pedagógus, óraadó gyógypedagógus és logopédus foglalkozik a sajátos nevelésű igényű óvodás és iskolás gyermekekkel. Ezenkívül gyógypedagógus segítségét lehet kérni a szülőknek Tatán a Család- és Gyermejköltségi Szolgálatnál is. Szükséges ezeket a gyerekeket az iskolán kívüli foglalkozásokba is bevonni, ahol esetlegesen ügyességükkel, leleményességükkel kitűnhetnek, ezáltal a többi gyerek jobban befogadja őket a közösségbe és az önbizalmuk is erősödik.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	53	7	13,21
2018	51	1	1,96
2019	56	0	0,00
2020	61	0	0,00
2021	48	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	22	18,03
2018	n.a.	1	0,90
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az általános iskolában gyógypedagógus és logopédus foglalkozik heti rendszerességgel az intézmény sajátos nevelési igényű gyermekeivel a szakvéleményben foglalt időtartamban. Továbbá átlagosan 20-25 fő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel élő gyermekkel a tantestületben végzettséggel rendelkező személy foglalkozik, aki a magas létszám miatt túlterhelt.

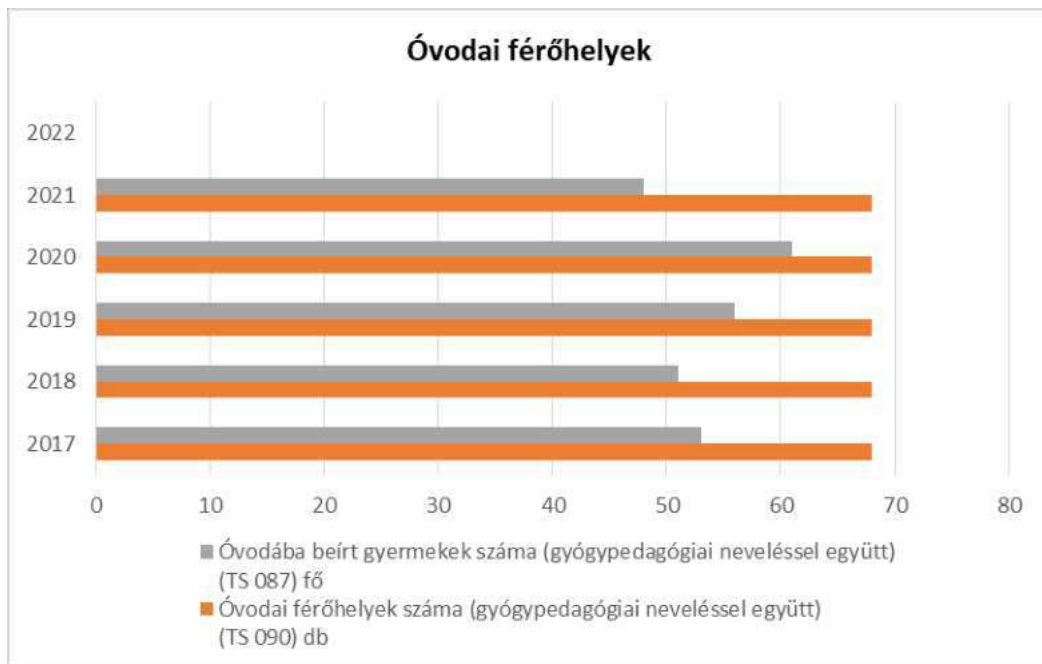
Ezen kívül kérhetik a rászorulóak a Szociális Alapellátó Intézménynél alkalmazott pszichológus segítségét is. A pszichológiai ellátásra hosszú a várólista, mindig csak az akut eseteket tudja fogadni a szakember, a probléma megoldásra vár.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	68	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	3	68	1	53	0	0	18
2018	n.a.	3	68	1	51	0	0	17
2019	n.a.	3	68	1	56	0	0	19
2020	n.a.	3	68	1	61	0	0	20
2021	n.a.	3	68	1	48	0	0	16
2022	n.a.	3	68	1	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	15,25	29,51
2018	0	7	1	15,86	27,93
2019	0	8	1	15,63	21,60
2020	0	7	1	17,43	25,41
2021	0	7	1	18,71	25,95
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	14
2018	15
2019	10
2020	13
2021	15
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nem releváns. Mind az általános iskolában, mind az óvodában és bölcsődében integrált nevelés folyik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Az általános iskola tanulói eredményesen teljesítenek, a végzős diákok mindegyike felvételt nyer középfokú oktatási intézményben és megkezdte tanulmányait.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Pozitív diszkriminációnak tekinthetjük az ingyenes tankönyv és az ingyenes étkezés biztosítását. A tanulmányi problémákkal küzdő gyermekek felzárkóztatásához az iskolában korrepetálások csak kiemelten 1-2 gyermekkel részvételével folyik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Óvónői hiány	képzés, lakhatás biztosítása, város óvodákhoz igazodó fizetés
Fejlesztő pedagógus, pszichológus hiány	képzés
Nyári szünetben a gyermekfelügyelet hiánya	Nyári táboroztatás megszervezése
Szociális háttér, gyermeknevelési, életmódvezetési ismeretek hiánya	Életvezetési ismertterjesztő előadások szervezése
Hátrányos helyzetű gyermekek kirekesztése	Iskola időn kívüli foglalkozásokba való bevonás (erősségeik felismer(tet)ése, önbizalom növelése, konfliktuskezelés)
Közlekedési ismeretek hiánya	Közlekedési ismeretekről előadás szervezése
Káros szenvedélyek kialakulásának veszélyei a gyermekekre	Káros szenvedélyekről előadások szervezése
Iskolai étkező hiánya	Iskolai étkező és melegítő vagy tálaló konyha kialakítása meglévő használaton kívüli korszerűtlen épület felújításával
Iskola udvarán játszóeszközök, padok hiánya	Iskola udvarának fejlesztése kültéri játszóeszközök, padok telepítésével
Iskolai sporteszközök hiánya	Iskola sporteszközeinek pótlása
Óvodai férőhelyek hiánya	Új csoportszoba kialakítása az óvoda épületének tetőtetérében
Bölcsődei férőhelyek hiánya	Új férőhelyek kialakítása épületfelújítással
Óvoda magas működtetési költsége	Az óvoda épületének energetikai fejlesztése nyílászárók cseréjével, tető illetve homlokzati szigeteléssel történő ellátása; Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek e szempontok és problémák tekintetében. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, NAV, vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

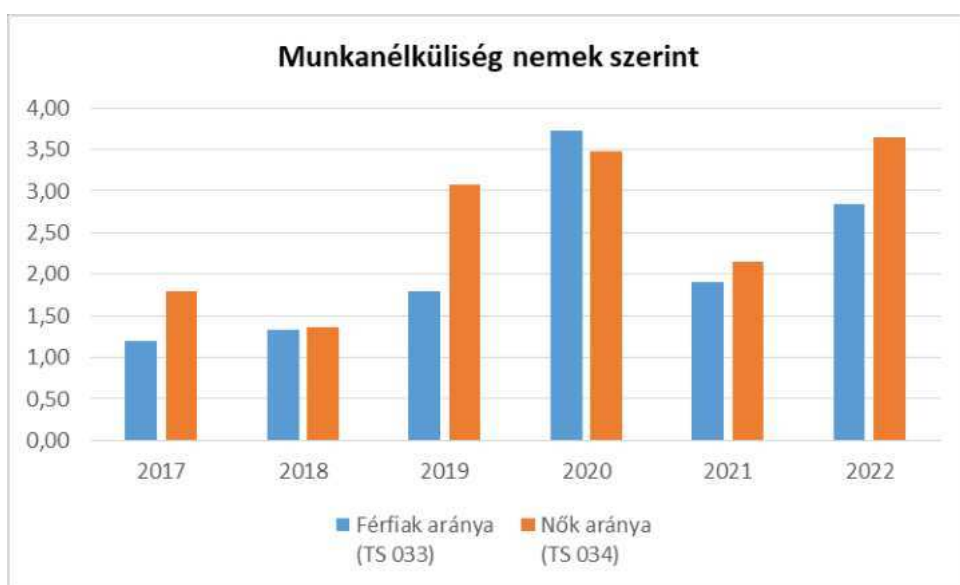
A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV. cikke, a munka törvénykönyvéről szóló törvény 271 §), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

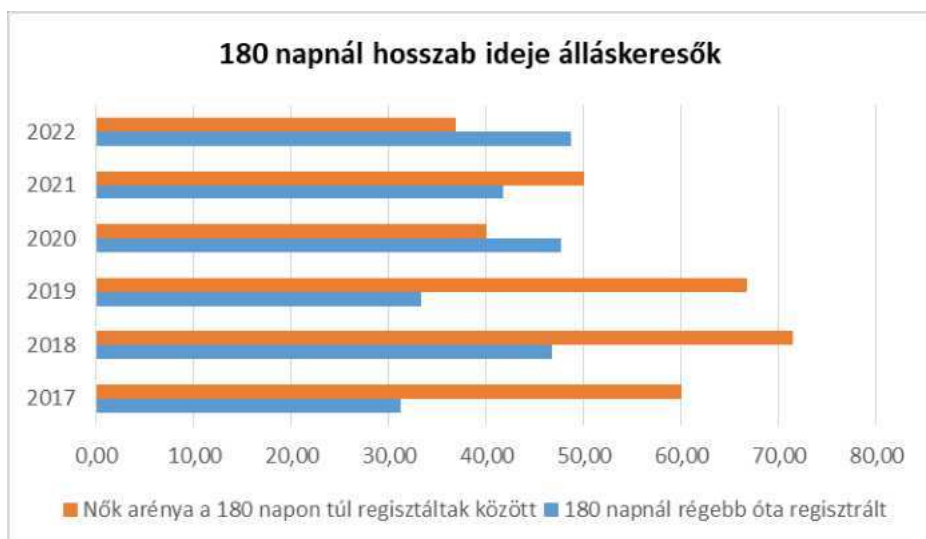
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,2	1,79	1,50%
2018	1,34	1,37	1,36%
2019	1,8	3,08	2,44%
2020	3,73	3,48	3,61%
2021	1,9	2,15	2,03%
2022	2,84	3,65	3,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	31,25	60
2018	46,67	71,43
2019	33,33	66,67
2020	47,62	40
2021	41,67	50
2022	48,72	36,84

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	16	1
2018	15	2
2019	27	2
2020	42	2
2021	24	0
2022	39	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak.

A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A vizsgált időszakban nem volt aránytalanul magasabb a munkavállalási korú népességen belüli a női munkanélküliek aránya a férfiakénál. A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetőleg. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A nők – a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos egyoldalú terhelés miatt – munkavállalói karrierjük során hátrányt szenvednek. A kisgyermekes anyukákat nem szívesen alkalmazzák, mert sem a munkáltató, sem a közvetlen kollégák nem együttműködőek a gyermeknevelésből adódó hiányzások megoldásában. A családok nagy többségében nőkre hárul a legtöbb esetben a kisgyermekek intézménybe történő eljuttatása és hazaszállítása, emiatt területileg korlátozott a munkavállalási lehetősége. Amennyiben sikerült távolságban elérhető, időbeosztásban megfelelő munkahelyet talál további igényeket gyakran – mint például bérigény- nem tud támasztani.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erre vonatkozóan nem sikerült adatot gyűjteni.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nagyon nehéz az elhelyezkedés az alacsony iskolai végzettségű nők számára. A képzeteknek is kevés a munkalehetőség, leginkább a településen kívül tudnak elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetés a végzettség miatt tapasztalható. Azonos végzettség esetén a nevelt gyerekek száma, kora miatt adódik hátrányos megkülönböztetés. Ilyen esetekben inkább a férfi munkavállalót alkalmazza a munkáltató.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Családi napközi nincs a településen. A Kék Duna Óvoda és Bölcsőde Mini Bölcsődéje 2024. áprilisában kezdte meg működését. A bölcsődei ellátásra Neszmély Község Önkormányzatával feladatellátási szerződést kötött Dunaalmás Község Önkormányzata. Az intézményben legfeljebb 8 kisgyermek gondozható. A mini bölcsőde, az óvodai és iskolai nyitva tartás alkalmazkodik a munkába járó édesanyákhoz. Mindkét intézmény reggel 6.30 órától délután 16:30 óráig tart nyitva. A Kék Duna Óvodába minden gyereket felvesznek, elutasítás évek óta nem volt. A óvodában nyáron 4 hetes takarítási szünetet tartanak. Ezen idő alatt lehetőség van a gyerekek neszmélyi óvodában való elhelyezésére. Az iskolai napközi otthont a tanulók 30-33 %-a veszi igénybe, főleg az 1-4 osztályosok. Itt is délután 16:00 óráig tartózkodhatnak a gyerekek.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg az ellátásába tartozó gyermekek számától.

A védőnői szolgálat egy területi védőnő alkalmazásával látja el 0-6 év közötti gyermekek gondozását Neszmély és Dunaalmás területén. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma ideális. Országos átlagban a védőnők 300 gyermek gondozását végzik, holott a törvény maximálisan 250 gyermek gondozását engedélyezi.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. A védőnő koordinálja kismamák terhesség során szükséges vizsgálatokon való részvételét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelően előkészített legyen a csecsemő fogadása. A gyerekágyas gondozás során segítséget kaphatnak az édesanyák tanácsadás formájában a számukra megfelelő fogamzásgátlás módszerének, eszközének kiválasztásában.

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők a témában.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek el kell hagyniuk otthonukat. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothton/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények).

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokat Komárom-Esztergom megyében három helyen (Tatabánya, Oroszlány, Kisbér) lehet igénybe venni. Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik. A szolgáltatás a legközelebb Tatabányán (10 km) vehető igénybe, ahol az Egyesített Szociális Intézmények Családok Átmeneti Otthona 7 szobával rendelkezik és 30 főt befogadására alkalmas. Oroszlányban (20 km) a Családok Átmeneti Otthonában 10 szobában 38 főt tudnak elhelyezni, míg a Kisbéren (45 km) működő Családok Átmeneti Otthona 6 szobával rendelkezik, ahol 15 főt tudnak ellátni.

A Bölcső Alapítvány és Egyesület az ország egész területéről helyez el krízishelyzetben lévő várandós nőket, akik szülésig maradhatnak az intézményben. A gyerekekről való lemondás esetén az örökbeadási eljárásban segítséget adnak. Két városban – Budapesten és Szekszárdon – működik anyaothtonuk.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A települési önkormányzati képviselőtestületben a polgármester és a 6 képviselő között 1 nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzat a szociális támogatásokkal igyekszik támogatni a megözvegyült, válás következtében gyermeküket egyedül nevelő szülőket.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes anyák gyermek elhelyezési nehézségei	Táborok és napközis foglalkozások szervezése, munkahelyteremtés a településen
Egészségügyi ellátások igénybevételének hiánya	Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése, széles körű propagálása (nőgyógyászati rákszűrés, csontritkulás mérés)
Fiatal anyák tájékoztatlansága	Családtervezési tanácsadások szervezése

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglevő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősökkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációknál tapasztaltakhoz. Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

Az idősöket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszorított diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebtv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárai. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

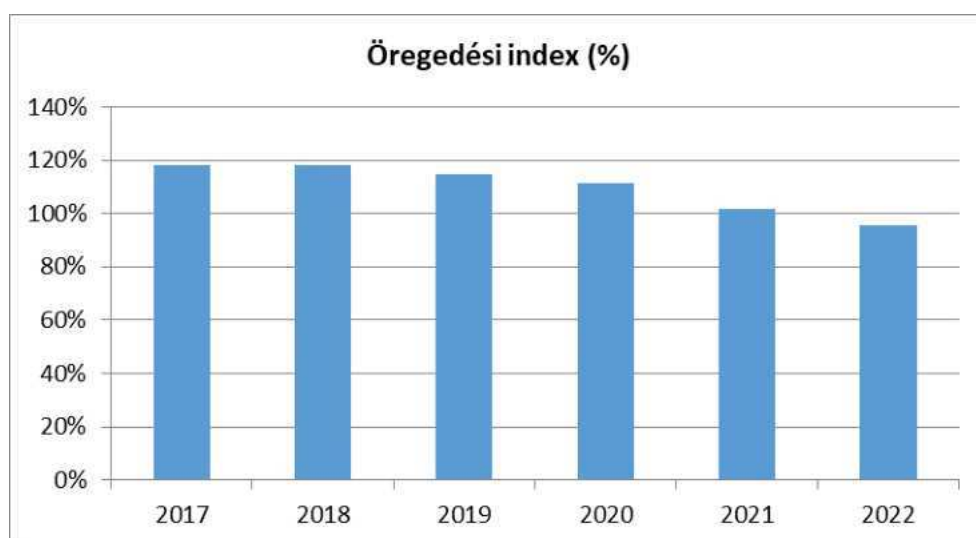
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A község lakosságának elöregedése 2017. óta folyamatosan csökken. Ez köszönhető annak, településre szívesen költöznek kisgyermekes családok. Míg 2016-ban a lakosság 25,4 %-a részesült valamilyen nyugellátási formában, míg 2021-ben 20,9%. Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Elmondható, hogy 45 %-kal, átlagosan 72 fővel több nyugdíjas korú nő él a településen, mint férfi. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak, illetve többen éltek az előrehozott nyugdíjazás lehetőségével.

Az özvegyi illetve szülői nyugdíjban részesülő száma szintén ezzel a tendenciával megegyező. Lényesen több az ebben az ellátási formában részesülő nők száma, mint a férfiaké. A település összlakosságához viszonyítva az 1 %-ot sem éri el az ellátottak száma, legfeljebb 11 családot érintett az egyik szülő elvesztése a vizsgált időszakban.

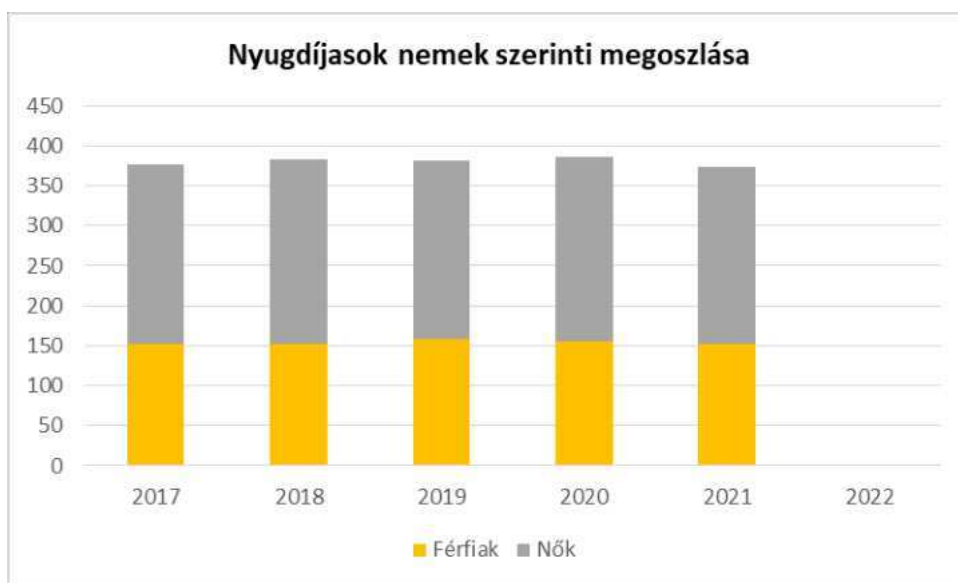
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	272	230	118,26%
2018	278	235	118,30%
2019	289	252	114,68%
2020	301	270	111,48%
2021	296	291	101,72%
2022	290	304	95,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

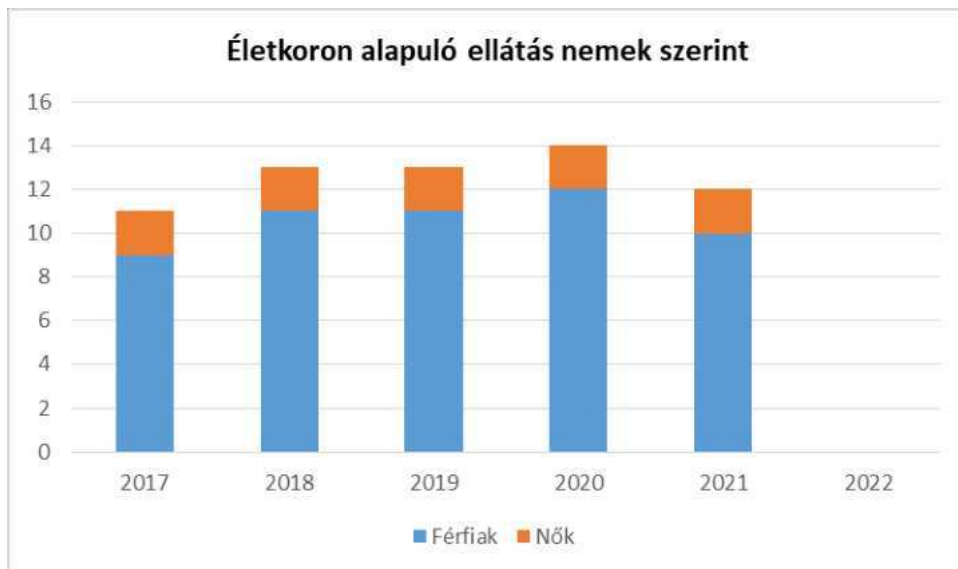
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	152	224	376
2018	152	231	383
2019	158	223	381
2020	156	230	386
2021	152	222	374
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	9	2	115	185	0	9	0
2018	11	2	112	192	0	11	0
2019	11	2	120	190	1	10	0
2020	12	2	114	196	1	8	0
2021	10	2	109	187	2	7	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő nyugdíjasok foglalkoztatottságára vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre. Az 55 év feletti tartós munkanélküliek foglalkoztatását a Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Tatai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya valósítja meg.

A munkaerő-kínálat bővítése és fejlesztése (GINOP_Plus-3.1.1-23-2024-00001) program az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával megvalósuló munkaerő-piaci program célja, hogy segítse a 30-64 év közötti álláskereső vagy szolgáltatást kérő személyek munkához, munkatapasztalathoz vagy piacképes tudáshoz jutását.

Cél, hogy a programrésztvevői minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben vagy inaktivitásban, illetve, hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához. Ennek érdekében a program célkitűzése, hogy a célcsoportba tartozók mielőbb segítséget kapjanak támogatott foglalkoztatás, képzés vagy mobilitási (lakhatási, utazási) támogatás formájában.

A program azoknak a 30-64 év közötti személyeknek a munkához, munkatapasztalathoz vagy piacképes tudáshoz jutását támogatja, akik jelenleg nem dolgoznak és álláskeresőként vagy szolgáltatást kérőként nyilvántartásba vételüket kérték a járási hivatal foglalkoztatási osztályán.

A munkanélküliségi ráta a településen kedvezőbb a megyei, a járási és az országos átlagnál is. A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy a munkanélküliség a 60 év felettieket kivéve az idősebb korosztályokat is sújtja.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek közül az 60 év felettiek aránya a magasabb vizsgált időszakban a többi korosztályhoz képest. Az adatok alapján tehát az arányok egyértelműen az idősebb korosztály felé tolódtak el, ezért feltételezhető, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

Az idősek jövedelmi helyzete nem megfelelő a békés öregkor finanszírozására, a munkaerőpiacon hátrányos megkülönböztetésben szenvednek. Szükséges a jövedelemkiegészítő foglalkoztatási lehetőségek biztosítása.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	16	15	27	42	24	39
41-45 év (TS 042)	Fő	2	1	1	3	1	6
	%	12,50%	6,67%	3,70%	7,14%	4,17%	15,38%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	4	5	5	1	1
	%	6,25%	26,67%	18,52%	11,90%	4,17%	2,56%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	1	7	3	7
	%	6,25%	6,67%	3,70%	16,67%	12,50%	17,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	2	4	4	3	5
	%	6,25%	13,33%	14,81%	9,52%	12,50%	12,82%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	4	4	4	6	8
	%	25,00%	26,67%	14,81%	9,52%	25,00%	20,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A község közintézményeiben jelenleg nem alkalmaznak nyugdíjas korú személyt.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A regisztrált munkanélküliek 2022. évben 33,3 %-a 55 év feletti. Az adatokból megállapítható, hogy az idősebb korosztályt jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Ennek több oka van, amit a munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak a munkáltatók: az idegen nyelvtudás, a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya, elavult iskolai végzettség, egészségügyi okok, magasabb bérigény miatt. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel, pontosak, megbízhatók.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

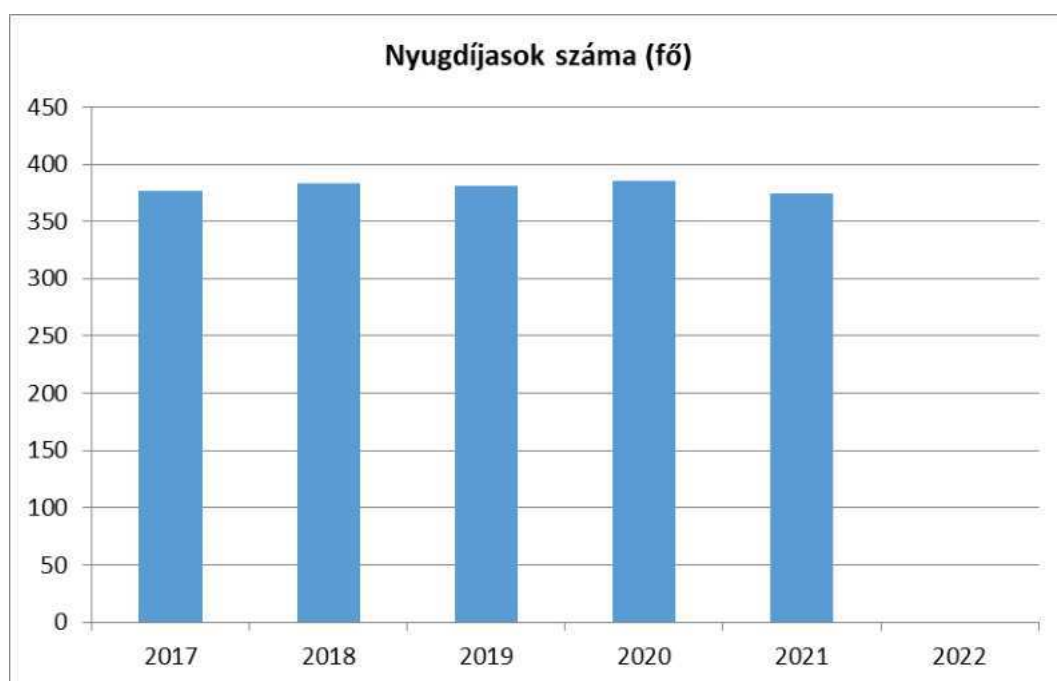
A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Dunaalmás lakosai részére a kistérségi feladatellátás miatt Tatán a nappali ellátást a Szociális Alapellátó Intézményen belül működő Idősek Klubja biztosítja. A 64 év feletti lakosság átlag mint 1,5%-a veszi igénybe a nappali ellátást.

A klubok működése lehetőséget biztosít az önmaguk ellátására részben képes idősek számára, hogy közösségbe menjenek, társas kapcsolatokat építsenek, közös programokon vegyenek részt. Hozzásegíti őket az intézmény, hogy fenntartsák érdeklődésüket az őket körülvevő világ iránt, megőrizték szellemi frissességüket. Az öregedés káros hatásait a közösség erejével ellensúlyozzák. A klubtagok számára biztosítják a közös együttlétben a hasznos időtöltést. A személyi tisztálkodást, a személyes ruházat tisztítását, igény szerint kedvezményes áron ebédet biztosítanak, szabadidős programokat szerveznek. Az idősek segítséget kapnak az egészségügyi alap- és szakellátáshoz jutásban, a hivatalos ügyek intézésében.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	152	224	376
2018	152	231	383
2019	158	223	381
2020	156	230	386
2021	152	222	374
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A Tatai Kistérségi Időskorúak Otthona, fenntartója a Tatai Kistérségi Többcélú Társulás, Komárom-Esztergom Megye egész területéről várja az idősápolást-gondozást igénylők jelentkezését.

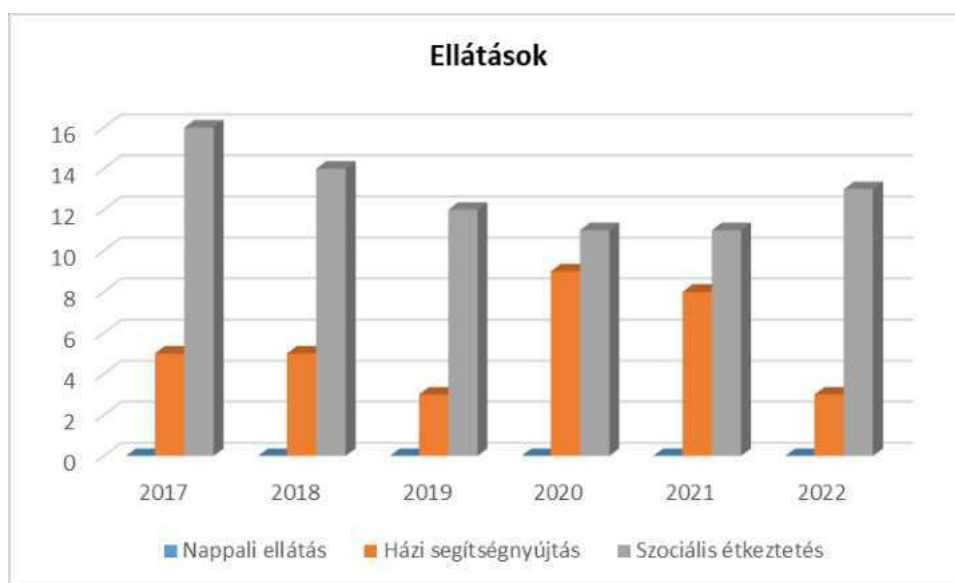
Az intézmény két egysége a város belterületén helyezkedik el. Központja a 97 férőhelyes Fényes fasor 2. szám alatt az autóbusz pályaudvarhoz közel található. A másik részleg az 59 férőhelyes Kocsi utca 11. szám alatt a régi városmag közelében, könnyen megközelíthető helyen fekszik. Gondozott, ápolt udvarok lehetőséget adnak sétákra beszélgetésre, közösségi összejövetelekre. Az ellátást igénylőket a Fényes fasori otthonban 3-4 ágyas akadálymentes szobákban, a Kocsi utcai otthonban 4-6 ágyas szobákban helyezik el. Az intézmény célja, hogy biztonságos és nyugodt életfeltételeket, kiegyensúlyozott és megfelelő légkört, személyre szóló ápolást-gondozást, nyújtson minden lakó számára. A lakók állapotának megfelelő, korszerű fizikai, egészségügyi és mentálhigiénés ellátást biztosítanak. Az intézményi szolgáltatások teljes körű ellátást biztosít az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászorult személyek részére.

Megyei szinten érzékelhető, hogy kevés a férőhely a fennálló igényekhez viszonyítva, az idősök otthonában hosszú várólistáról lehet csak elhelyezéshez jutni. A vármegyében pszichés betegségekben

szenvendő időskorúaknak csak Bársonyoson és Tokodaltárón van lehetőség bentlakásos elhelyezésre, ahol a tapasztalatok szerint szintén több férőhelyre lenne szükség. A családoknak nagy nehézséget okoz, ha az idős hozzátartozójuk gondozását személyesen nem tudják biztosítani és szükséges lenne a gyors elhelyezésük.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	272	0	5	16
2018	278	0	5	14
2019	289	0	3	12
2020	301	0	9	11
2021	296	0	8	11
2022	290	0	3	13

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősebb korosztály számára is elérhetők a településen az önkormányzat által szervezett kulturális programok, események. Immár hagyományosan köszönti és vendégül látja a község szépkorúit az önkormányzat az idősek napja alkalmából. A Csokonai Művelődési Ház otthont ad a Dunaalmási Nyugdíjas Klub havi összejöveteleinek. Az egyesület több mint 40 regisztrált taggal működik. Kirándulásokat szerveznek, közösen megünneplik a tagok születés- és névnapjait. A község rendezvényein szívesen részt vesznek, sokszor segítséget nyújtanak a vendéglátások alkalmával. Kapcsolatot ápolnak más nyugdíjasokat összefogó szervezettel. A településen élő nyugdíjasok csatlakozhatnak az egyesülethez, hogy társas kapcsolatokat létesítsenek, elszigeteltségüket, magányosságukat csökkentsék, és érdekes programokon vegyenek részt.

A Lenhardt György Községi Könyvtár is kínál olvasnivalót az idősebb korosztály szabadidejének hasznos eltöltéséhez.

c) idősök informatikai jártassága;

Az informatikai jártasságról nem áll rendelkezésre adat.

d) a generációk közötti programok.

Az önkormányzat által szervezett rendezvényeken, ünnepségeken szereplőként rendszeresen fellépnek óvodások, iskolások, a nyugdíjaskorúakból álló Vadvirág Dalkör vagy a Nyugdíjas Klub tagjai és megtekintik egymás műsorát.

Az önkormányzat szervez közösségi rendezvényein túl a településen belül több állomáson játékos feladatok teljesítéséből álló Halloween túrát, Márton-napi lámpás felvonulást. A Csokonai Művelődési Házban színházi előadásokat, mozi vetítéseket illetve adventi gyertyagyújtás alkalmából műsoros estet rendeznek. Ezekre a rendezvényekre sok esetben a gyermekek a nagyszülők kíséretében érkeznek és egy közös minőségi időtöltést jelent ez a közös program a két generáció számára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az egészségügyi szűrésekre az idős emberek a településről nem szívesen utaznak el, ezért szükséges minél több ingyenes szűrővizsgálatot helybe hozni számukra. (pl. rendszeres látás, hallás, csontritkulás, rákszűrés vizsgálatokat). A Dunaalmási Nyugdíjas Klub a foglalkozásai időpontjában Egészséges életmód előadásokat is szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Életkorral járó sajátos igények kielégítetlensége	Informatikai képzés, Ismeretterjesztő előadások szervezése online térben elkövetett bűncselekményekről
Helyben nem elérhető egészségügyi ellátások	Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése (látás, hallás, csontritkulás, rákszűrés, mammográfia)
Közösségi életbe bekapcsolódás hiánya mozgáskorlátozottság miatt	Önkormányzati kisbusz beszerzése közösségi rendezvények elérhetőségének biztosítása céljából a mozgásában korlátozott idős korúak számára

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi – képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet. Az új nemzetközi egyezmény közel 650 millió fogyatékossgal élő embert érint a világon.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint *„fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”*.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékosügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya

mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A megváltozott munkaképességű személyek a település lakosságának 2 %-át teszik ki. Elmondható, hogy a férfiak és nők között közel egyenlő számban élnek egészségkárosodással.

Fogyatékosok nappali ellátása Tatán érhető el a támogató szolgálat segítségével.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	20	20	40
2018	18	18	36
2019	16	14	30
2020	16	16	32
2021	18	18	36
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen kevés a munkalehetőség. Foglalkoztatók: az önkormányzat és intézményei, iskola, posta, négy élelmiszerbolt, 3 vendéglátó egység és pár nagyobb gazdasági társaság, valamint az egyéni vállalkozók. A fogyatékkal élő és a megváltozott munkaképességű munkavállalók részére nagyon kevés munkalehetőség van. A fogyatékkal élők az akadálymentesítés hiánya miatt nem tudnak elhelyezkedni, a megváltozott munkaképességűek pedig főleg az egészségi állapotuk, elavult iskolai végzettségük miatt. Szükséges lenne számukra tanácsadások, tájékoztatók szervezése, esetleges tanfolyamokról, munkalehetőségek felkutatásával (környező főleg körzetközponti településen) az elhelyezkedésük érdekében. A településen közfoglalkoztatásban nincs lehetőség fogyatékos személyek alkalmazására (a közfoglalkoztatás során főleg takarítói, parkondozási munkát –kényszer tartással: fűnyírás kapálás, belvízelvezető árkok tisztítása- végeznek a munkavállalók), mert egészségi állapotuk miatt ezt a munkát nem tudják elvégezni.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen található kihasználatlan ipari területek, melyek hasznosításával új munkahelyek létrehozására lenne lehetőség, akár a fogyatékkal élő személyek részére is.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékos személyek főleg az akadálymentesítések miatt el sem tudnak jutni a munkahelyekre. Mivel helyben nincs számukra megfelelő munkahely el kell utazni a környező nagyobb településekre (Tatára, esetleg Tatabányára, Komáromba). Az utazás is nagyon nehéz számukra, mert a közszéchen lévő autóbusz megállók sem akadálymentesítettek. A Szociális Alapellátó Intézmény keretében működő támogatói szolgálatnak nincs kapacitása arra, hogy munkába járást megoldja. Talán célszerű lenne számukra a bedolgozási munkalehetőség megszervezése.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít az arra rászorulóknak. Az igénybevevők jövedelmük arányában fizetnek az ebédért. Az igénylők részére az ebédet házhoz szállítják. A Szociális Alapellátó Intézmény (Tata) keretén belül –szociális étkeztetést az önkormányzat biztosítja- az alábbi táblázatban felsorolt szolgáltatások igénybevitelére van

lehetőség. A legtöbben a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást veszik igénybe. A településről a nappali otthonban a támogató szolgálat szállítja a foglalkozásokra járókat. Az intézményben kézműves dolgokat készítenek a résztvevők. Gyógypedagógus is foglalkozik velük, fejlesztő foglalkozásokat tart számukra. Továbbá lehetőség van sportolásra is, amit szakemberek irányítanak. A támogató szolgálat orvosi vizsgálatokra is szállítja a mozgásukban gátolt embereket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A lehetséges állami ellátások, kedvezmények, igénylése általában nem az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

A helyi önkormányzat kifejezetten a fogyatékosokkal élő lakosoknak nem vezetett be támogatási formát, az általános szociális vagy rendkívüli élethelyzetre tekintettel kérhetnek támogatást a rászorulóknak, köztük a fogyatékosokkal élőknek is. Az önkormányzat nem tartja nyilván, hogy a pénzübeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos személyek-e, mert a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény meghatározza, azon adatok körét amit kezelhet az önkormányzat az ellátások igénylésével kapcsolatban. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság.

A más jogszabály alapján nyújtott ellátásokat a Magyar Államkincstártól illetve a Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Osztályánál igényelhetnek.

A Járási Hivatalnál igényelhető ellátásokat helyben is kérelmezhetik a rászorulóknak a Kormányhivatal által működtetett Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálat keretében havonta előre meghirdetett napon.

A Dunaalmáson működik a Református Egyház által fenntartott Szeretetház, amelyben súlyos értelmi és súlyos mozgáskorlátozottakat ápolnak. Jelenleg gyermekeket és felnőtteket is egyaránt ápolnak az intézményben. A Szeretetház lakói „együtt élnek a településsel” számos önkormányzat által szervezett rendezvényen részt vesznek, az ünnepi megemlékezéseken műsort adnak. A Csokonai Művelődési Ház szervez hagyományosan részükre programokat, filmvetítéseket, kézműves foglalkozásokat. Ezek a programok lehetőséget adnak a lakóknak, hogy elhagyják az intézményt egy rövid időre és hasznosan töltsék el idejüket.

A településen élő fogyatékosok a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeri ház segítségnyújtás, közösségi ellátás szenvedélybetegek részére, támogató szolgáltatás és nappali ellátásokat a kistérségi ellátás keretében vesznek igénybe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészségügyi-, szociális, kulturális, művelődési, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A háziorvosi beutalóval a Tatai Szakrendelőben érhetőek el az ellátások.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítése részben megoldott. Az önkormányzat hivatalának emeleti helyiségébe lépcsőn lehet bejutni, szükség esetén az ügyintéző a földszinti irodában tudja fogadni azt az ügyfelet, akinek a lépcsőn feljutás nehézséget okoz. Az ügyintézők elhelyezésekor figyelembe vették, hogy a nagy ügyfélforgalmat lebonyolító ügyintézők (szociális, gyermekvédelmi, adó, műszaki, anyakönyvvezető) a földszinten kerüljenek elhelyezésre.

Az új óvoda részben, a bölcsőde épülete akadálymentesített. A Művelődési Ház bejárata előtt rámpán biztosított a bejutás. Az iskola és az egészségügyi intézmények nem akadálymentesek (csak lépcsőn lehet megközelíteni). Rámpával lehetséges a bejutás.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A Művelődési Házba rámpával lehet bejutni, a boltok és vendéglátó egységek csak részben akadálymentesítettek.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségei már az előzőekben ismertetésre került. A számukra esetlegesen megfelelő munkahelyek csak részben akadálymentesek.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A buszmegállók nem akadálymentesítettek.

A településen részben kiépített beton járdák vannak. Problémaként jelentkezik azonban, hogy ezek a járdák régen épültek, sok helyen már feltöredezett. Ezeken a helyeken nehéz a közlekedés. Sajnos az önkormányzat anyagi helyzete jelenleg nem teszi lehetővé az egész község területén lévő járdák újra építését, felújításra sem került sor.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A községben nincs speciális közlekedési megoldás és fogyatékosok nappali intézménye. Az intézményt igénybe vevők Tatára járnak a támogatói szolgálat segítségével.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Támogatói szolgálat munkatársa megfelelően tájékoztatja a fogyatékos személyeket a lehetőségekről, segítséget nyújt ügyeik intézésében és a szolgáltatások igénybevételében.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzatnak nincs tudomása fogyatékkal élők sajátos igényeiről, melyek programok kidolgozását igényelnék.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzatnak nincs tudomása fokozott társadalmi problémáról a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	Akadálymentesítés
Fogyatékos személyek információk hiányában nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	Fogyatékosok tájékoztatása a részükre igényelhető ellátásokról
Sok olyan megváltozott munkaképességű személy jelenik meg a nyílt munkaerőpiacon, aki már évek óta nem dolgozik	Életvezetési tanácsadások szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű problémák

1. Előregedett eternit ivóvízhálózat

A településen évek óta havonta több alkalommal jelentkezik csőtörés, és ebből kifolyólag vízhiány számos háztartásban. Gondot okoz a családoknak a gyakran tapasztalt vízhiány. Vannak esetek, amikor lajtos kocsiról biztosítják számukra az ivóvizet, de a mindennapi életvitelhez szükséges víz nem áll rendelkezésre több órán keresztül. Az 1950-es évek végén kiépített eternitcsöves vízhálózat szavatossági ideje letelt, gyakoriak a meghibásodások, cseréjére, felújítására lenne szükség. A beruházáshoz szükséges forrást az önkormányzat nem tudja előteremteni önerőből, teljesítőképességét meghaladja, hogy ezt a kötelezően ellátandó feladat biztosításához szükséges fejlesztést megvalósítsa.

2. Közművesítetlen lakóingatlanok

A településen letelepedni szándékozó beköltözők megvásárolják és beépítik a beépítetlen telkeket, másrészt hétvégi házakat vásárolnak meg, felújítják, átalakítják őket és lakássá átminősítetik. Azonban az előzőekben leírt módon lakottá váló településrészekben az önkormányzatnak kötelezően ellátandó feladatként biztosítani kellene az ivóvízhálózatra csatlakozást és szennyvízelvezetést illetve a közlekedés biztonsága érdekében a járdákat és a közvilágítást. Ezeknek a fejlesztési igényeknek a költségei meghaladják az önkormányzat teljesítőképességét, pályázati forrásra lenne szükség.

3. Megnövekedett járműforgalom következtében felújításra szoruló utak

Településünkön halad át a 10 főútvonal, mely jelentős áthaladó forgalmat bonyolít. A lakosság körében jelentősen nőtt évtizedek alatt a gépjárművek száma, mely megnövekedett gépjárműforgalmat jelent a községünk életében. Azonban ez a jelentős forgalom következtében szükséges már a település útjainak felújítása, helyenként szélesítése a zavartalan és biztonságos közlekedés érdekében. Továbbá szükséges újabb gyalogos átkelőhelyek kialakítása is a nagy forgalmat bonyolító utcáinkon szintén a biztonságosabb átkelés érdekében.

4. Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottköves makadám utak

Községünk útjainak egy része szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottkővet makadám út. A lakosság életminőségét javítaná, ha szilárd burkolatot kapnának az érintett utak. Téli időszakban nehéz egyes ingatlanok megközelítése, illetve az út sikosságmentesítése is nehezebb, problémás a hóeltakarítás ezeken a területeken úgy, hogy a zúzottkő burkolat ne sérüljön. Villámárvizek idején a zúzottkő kimosódik az út felszínéről, kátyúk, helyenként mély vízmosások alakulnak ki, mert a település hegyoldali fekvése miatt jelentős emelkedők találhatók útjainkon. Ennek folyamatos karbantartása nagy költséget jelent az önkormányzatnak. A jelentősebb károk esetében is csak vis maior támogatással tudjuk a helyreállítási munkákat elvégezni.

5. Felújításra szoruló megkopott, megsüllyedt járdák

A település nagy részén elavult járdarendszer található. Megkopott, megsüllyedt, sok helyen feltöredezett járdák balesetveszélyeseket, felújításra szorulnak.

6. Elavult nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszerek

A községben korábban kiépített csapadékvíz-elvezető árokrendszer burkolata szintén felújításra, fejlesztésre szorul.

7. Árvízi védművek hatékony lezárásának hiánya

Községünk közigazgatási határa mellett folyik a Duna. Amennyiben a Dunán árvíz vonul le, úgy településünkön árvízi védekezést kell végrehajtani.. Jelenleg kézi erővel homokzsákokkal tudjuk az átereszeket eltömmedékelni. Nagy költséget jelent a homokzsákokból megépített védművek kialakítása illetve az árvíz levonulása után a szennyezett homokzsákok kibontása, elszállítása. Árvíz idején a Duna vizével érintkező homokzsák veszélyes hulladéknak minősül, annak kezelése szintén magas kiadásokkal jár. A kézi erővel végzett védekezés az önkéntesek közreműködésétől függ, így a védművek megépítésénél kockázatot jelent, hogy lesz-e elegendő önkéntes, a szükséges időre elkészülnek-e a védművek. A költséghatékonyabb és biztonságosabb védekezés érdekében Duna árterében található vasúti töltés átereszeinek zsiliprendszerrel történő ellátása vagy mobil gát beszerzése lenne szükséges.

8. Árvízi védekezés során a vasút töltés átázása

Árvíz idején a településen áthaladó vasútvonal vasúti töltése védműként funkcionál. Azonban annak kialakítása nem felel meg a védmű funkciónak, magasan tetőző árvíz esetén átázik, helyenként átszakad. A biztonságos védekezés érdekében hosszú távon szükséges lenne ennek a vasúti töltésnek oly módon történő megerősítése, fejlesztése hogy a védmű funkciót el tudja látni és az ártérhez közeli lakóingatlanok biztonságban legyenek árvízveszély idején.

Ennek a problémának a megoldása szintén állami segítséget igényel illetve a Magyar Államvasutakkal történő közös együttműködést.

9. Tornacsarnok magas működtetési költsége, tetőzetének beázása

Az önkormányzat tulajdonában lévő tornacsarnok esetében szükséges lenne korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával, a költségtakarékos fenntarthatóságának biztosítása érdekében.

Jelenleg probléma, hogy a tornacsarnok tetőzete beázik. Az elvégzett felmérés alapján magas költséggel járó felújítás keretében lehet csak a beázást megszüntetni. Ennek a feladatnak az elvégzése sürgető, mert az épület földeme, falazata károsodik, melynek helyreállítása további kiadásokat generál.

10. Bérlakások hiánya

Országos szinten tapasztalható, hogy az iskolákban egyes szaktanárok biztosítása nehezen megoldható. Megyei szinten tapasztaljuk, hogy óvónő és védőnő hiány van. Önkormányzatunk számára is probléma volt, hogy betöltetlen volt a védőnői státusz, az óvodában hosszas pályáztatás után tudtunk óvodapedagógust biztosítani a gyermekek ellátására. Megoldásnak gondoljuk, hogy ha helyben bérlakást tudnánk felajánlani a hiányzó státuszra jelentkező pályázónak, akkor még családjával lakóhelyet is változtatna és településünkre költözne, hogy munkahelyet találjon. Nagyrészt ezekben a munkakörökben nők dolgoznak, így az ő elhelyezkedésüket is segítené, ha az önkormányzat bérlakásokat tudna kialakítani.

11. Nyílt színi égetés okozta levegőszennyezés

A községünkben jelenlévő probléma, hogy a családi házaknál keletkező zöldhulladéktól nyílt színi égetéssel szabadulnak meg a lakók. Zöldhulladék maga egy értékes alapanyaga lehet a komposztnak, illetve mulcsként újrahasznosítható lenne. A kellemetlen füst, levegőszennyezés elkerülése érdekében önkormányzatunk létrehozna egy zöldhulladék lerakót, ahol a különféle zöldhulladékot vagy komposztálnák, vagy mulcsnak összedarálnák. Ehhez épületre, gépekre, a megfelelő infrastruktúra kialakítására lenne szükség.

12. Kihasztnálatlan ipari területek

Dunaalmás területén kihasztnálatlan ipari területek találhatók. Hasznosításuk több esetben azért hiúsult meg, mert az önkormányzat az ingatlanról nem tudja biztosítani a szennyvízelvezetést.

Ez a beruházás szintén meghaladja az önkormányzat teljesítőképességét, csak állami támogatással lenne megvalósítható.

Amennyiben hasznosulnának ezek a területek, úgy munkahelyek jöhetnének létre helyben nők, fogyatékkal élők, pályakezdő fiatalok részére. Az önkormányzat számára pedig adóbevételt jelentene a működésük, amely forrást tudna biztosítani további fejlesztések kivitelezéséhez.

13. Kulturális és helyi értékek bemutatására infrastruktúra hiánya

Helytörténeti kiállítás, tájház, múzeum kialakítása is szerepel az önkormányzat elképzelései között. A községben Lendhart György egy gyűjteményt hagyott hagyatékul, mely többek között festményekből, közel 6000 kötetes könyvgyűjteményből, régészeti leletekből áll. A Lendhart gyűjtemény megőrzésére, bemutatására a Kuny Domonkos Múzeum kapacitással nem rendelkezik, de egy múzeum kialakításában szakmai segítségnyújtásról, együttműködéséről biztosította az önkormányzatot.

A Lendhart gyűjtemény megőrzését illetve Csokonai Vitéz Mihály költő Lillája emlékének ápolását fontosnak tartja az önkormányzat és szeretné méltó módon megismertetni ezeket az értékeket a helyi lakossággal és a turistákkal.

14. Civil szervezetek tagjainak bevonása a települési rendezvények szervezésébe, megvalósításába

A településen számos civil szervezet működik. A működésükhöz nagyrészt csak az önkormányzat által nyújtott támogatás biztosítja a forrást. Azonban közel 10 éve azonos összeggel tudja az önkormányzat segíteni őket. Ennek emelésére lenne szükség, hiszen az infláció, az utazási és vendéglátási költségek nagyon megemelkedtek az elmúlt időszakban. Az önkormányzat rendezvényein vannak civil szervezetek, akik tevékenyen segítenek, szerepelnek, segítik a gyermekek táboroztatását, adományok gyűjtését és kiosztását. Azonban hatékonyabbá lehetne tenni a civil szervezetekkel az együttműködést. Több forrás bevonásával nem csak az önkormányzatra hárulnának a közösségi rendezvények megszervezésének és megvalósításának feladatai, ha az egyes szervezetek részt vállalnának belőle.

15. Helyi forrásvízkészlet kihasználatlansága

A községünk saját ivóvíz-bázissal rendelkezik, amely biztosítja a lakosság ivóvízellátását. Azonban ez a víz ként és más hasznos ásványi anyagokat is tartalmaz, kutatás, vizsgálat tárgyát is képezte, gyógyhatást tulajdonítanak neki. Ismereteink vannak róla, hogy vidékről is érkeznek a dunaalmási vízért és elviszik fogyasztás céljából jótékony hatása miatt.

A világban tapasztalható ivóvízhiány problémát ismerve fontosnak tartja az önkormányzat, hogy ez a helyi érték tudjon a társadalom számára hasznosulni. Az Almási utcában feltörő Lilla forrás vize alkalmas lehet palackozásra, valamilyen fürdőzési lehetőség kialakítására. Illetve egy díszkút kialakításával egy kulturált egyéni vízvételzési lehetőséget tudnánk biztosítani az érdeklődők számára.

16. Helyben elérhető szűrővizsgálatok hiánya

A Vöröskereszt illetve az önkormányzat szervezésében megvalósuló szűrővizsgálatokon szép számmal vesznek részt a dunaalmási lakosok. Tapasztaltuk, hogy további szűrővizsgálatokra is lenne igény, melyeket pályázati támogatással tudnánk megvalósítani. Az látható, hogy helyben inkább igénybe veszik ezeket az ellátásokat, azonban, ha már utazni kell és térítési díj ellenében tudnak csak szűrősen részt venni, akkor csökken a hajlandóság. A vizsgálatokon való részvételben érintettek mind a nők, mind a fogyatékkal élők és az időskorúak egyaránt. Az egészségmegőrzés, az egészségtudatosság erősítése fontos a társadalmunkban, és ebben szerepet kíván vállalni a helyi lakosság érdekében az önkormányzat.

17. Drogok használatának terjedése a társadalomban, online térben elkövetett bűncselekmények számának növekedése a társadalomban

A Tatai Rendőrkapitányság által a képviselő-testület részére adott közbiztonsági beszámolóban is kitértek arra, hogy az online térben elkövetett bűncselekmények száma egyre nő. Ismert tény, hogy a drogok használata is terjed a fiatalkorúak körében. Ezek visszaszorítása érdekében szükségesnek tartja az

önkormányzat, az iskola vezetése, hogy ismeretterjesztő előadások szervezésével kapjanak az érintett célcsoportok kellő tájékoztatást.

18. Önkormányzati személyszállító-eszköz illetve falugondnoki szolgálat hiánya

A gyermekek számára a szomszéd városokban Tatán illetve Komáromban érhető el az úszásoktatás. Évről évre egyre több gyermeknél jelentkezik a hanyag testtartás, jellemző a mozgáshiány, ezért az önkormányzat segíteni tudna egy kisbusz beszerzésével, hogy a gyermekeket szervezeten eljuttassa az óvodából, iskolából a környező városokba úszásoktatásra.

A Dunaalmáson fogyatékkal élők illetve mozgásában korlátozott időskorúak önkormányzat által történő szállítás biztosításával bevonhatók lennének a közösségi életbe. Úgy tapasztaljuk, hogy szívesen részt vennének a községi ünnepeken, rendezvényeken, ha a szállításuk megoldható lenne. Vannak esetek, amikor a közeli városba történő szállítást a támogató szolgálat kapacitás hiányában nem tudja vállalni.

Ezekre a feladatokra pályázati forrásból megvásárolt kisbusz megoldást jelentene. Továbbá falugondnoki szolgálat felállításával a személyzeti feltételek is biztosítottak lennének a többi falugondnoki feladat ellátása mellett.

20. Informatikai fejlesztés a helyi könyvtárban

Az informatikai képzés nem tudott az elmúlt időszakban megvalósulni, mert a csoportos oktatáshoz, informatikai képzéshez nem állt rendelkezésre számítógéppark. Amennyiben támogatással tudna az önkormányzat a könyvtárban informatikai fejlesztés keretében számítógépeket és egy nagy teljesítményű nyomtatót beszerezni, úgy a képzések szervezése, szórólapok, helyi újság költséghatékony előállítása lehetővé válna.

21. Közúti sebességmérő műszerek telepítése a település forgalmas útszakaszaira

A település lakossága tapasztalja, hogy az érvényes sebességhatárt gyakran túllépik főként a községen áthaladó forgalmas utakon elhaladó járművek. Ez rendkívül balesetveszélyes a gyalogos átkelőt igénybevevők, az utakra kikanyarodni szándékozó járművekre nézve.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Előregedett eternit ivóvízhálózat	Ivóvízhálózat cseréje, fejlesztése a település területén
Közművesítetlen lakóingatlanok	Ivóvíz, szennyvíz, közvilágítás hálózat fejlesztése, kiépítése
Megnövekedett járműforgalom következtében felújításra szoruló utak, gyalogos átkelők hiánya	A település forgalmas útjainak felújítása, keskeny utcák szélesítése, újabb gyalogosátkelő helyek létesítése
Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottköves makadám utak	A zúzottköves makadám utak szilárd burkolattal történő ellátása
Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottköves makadám utak kimosódása villámárvizek idején	A makadám utak csapadékvíz-elvezetésének megoldása burkolattal ellátott árok kiépítésével
Felújításra szoruló megkopott, megsüllyedt járdák	Járdák felújítása
Járdával nem rendelkező utcák	Járdák kiépítése
Elavult nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszerek	A nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszer burkolattal történő ellátása, felújítása, fejlesztése
Árvízi védművek hatékony lezárásának hiánya	A Duna árterében található vasúti töltés átereszeinek zsilibrendszerrel történő ellátása vagy mobil gát beszerzése

Árvízi védekezés során a vasút töltés átázása	A vasúti töltésnek árvízi töltés funkcióra történő fejlesztése, megerősítése
Tornacsarnok magas működtetési költsége	Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával, fenntarthatóságának biztosítása
Tornacsarnok tetőzetének beázása	Tornacsarnok tetőzetének felújítása, beázások megszüntetése
Bérlakások hiánya	Pedagógusok, óvónők, védőnő részére bérlakások kialakítása szolgálati lakás céljára
Nyílt színi égetés okozta levegőszennyezés	Zöldhulladék lerakó létrehozása, (komposztkészítés, mulcsdarálás)
Kihasználatlan ipari területek	Kihasználatlan ipari területek beépítésének ösztönzése, a területek szennyvízelvezetésének megoldása
Kulturális és helyi értékek bemutatására infrastruktúra hiánya	Helytörténeti kiállítás, tájház, múzeum kialakítása a Lendhart gyűjtemény megőrzésére, bemutatására és Csokonai Vitéz Mihály költő Lillája emlékének ápolására a helyi lakosság és turisták számára
Civil szervezetek tagjainak bevonása a települési rendezvények szervezésébe, megvalósításába	Civil szervezetek működésének támogatására forrás biztosítása, hatékonyabb együttműködés elősegítése az önkormányzattal
Helyi forrásvízkészlet kihasználatlansága	Gazdasági társaság ösztönzése a helyi forrásvíz hasznosítására
Helyben elérhető szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése, önkormányzati kisbusz beszerzése kiscsoportos szűrővizsgálatokra történő szállítás céljából
Drogok használatának terjedése a társadalomban	A település gyermekei és szülei részére drogprevenciós előadások szervezése
Online térben elkövetett bűncselekmények számának növekedése a társadalomban	A településen élő gyermekek, szülei, időskorúak részére előadások szervezése az online térben elkövetett bűncselekmények megelőzéséről
Önkormányzati személyszállító-eszköz hiánya	Önkormányzat részére Kisbusz beszerzése
Falugondnoki szolgálat hiánya	Falugondnoki szolgálat megszervezése
Számítógépek hiánya a könyvtárban csoportos oktatáshoz, informatikai képzéshez	Informatikai fejlesztés a helyi könyvtárban
Az érvényes sebességhatár gyakori túllépése a település forgalmas útjain	Közüti sebességmérő műszerek telepítése a település forgalmas útszakaszaira

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A 3-7. pontig felsorolt területeket érintő szervezetek a Dunaalmás Barátainak Köre és a Dunaalmás Nyugdíjas Egyesület. Ezek egyike sem lát el közfeladatot, de mindegyik nagymértékben részt vesz a település közösségi életének felpozíciójában.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzati rendezvények megtartásában jelentős szerepet játszik a Nyugdíjas Klub, Dunaalmás Barátainak Köre, Magyar Vöröskereszt Dunaalmási Szervezete és a Református Szeretetház. Az önkormányzat a településen működő civil szervezeteket anyagi lehetőségeihez mérten próbálja támogatni.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Tatai Kistérségi Többcélú Társulás keretében valósulnak meg az egészségügyi alapellátás helyben nem biztosított formái, mint pl.: fogászati ügyelet, csecsemő- és gyermekorvosi ellátás. Továbbá, a családsegítés, a gyermekjóléti ellátás, a házi segítségnyújtás a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a támogató szolgálat működtetése, a nappali és éjszakai ellátások.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nem releváns.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat, az egyházak és településen működő civil szervezetek tevőleges bevonásával történt. Az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a HEP referens összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő- testület elé terjeszti. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni. Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A program elkészítése során minden partnert közvetlen kommunikáció segítségével vontunk be. Kikértük a véleményüket és javaslataikat, melyeket a programunkba beépítettünk.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az önkormányzat működteti a HEP fórumot. Az észrevételek megfogalmazására személyesen lehetőséget biztosítottunk a HEP fórumon a meghívottak részére. A beérkezett észrevételeket beépítettük a HEP-be.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Aluliskolázottság Rossz egészségügyi körülmények a családokban Biztos megélhetési forrás hiánya Nehéz anyagi helyzetben lévő személyek, családok megélhetési problémái Esetlegesen kialakuló problémák feltárása Szocializáció hiánya	Felzárkóztató képzés a 7-8. oszt, 8. osztályra épülő szakképesítést adó képzés Települési térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése Ruha és tartós élelmiszergyűjtés, a rászorulóknak kiosztás Szociális segélyezés működtetése, szociális tűzifa pályázatból támogatás nyújtása a rászoruló személyeknek folyamatos figyelemmel kísérés, felmerülő problémák felismerése és megoldása Életvezetési tanácsadás
Gyermekek	Óvónők hiánya Fejlesztő pedagógus, pszichológus hiány Nyári szünetben a gyermekfelügyelet hiánya Szociális háttér hiányosságai, gyermeknevelési, életvezetési ismeretek hiánya Hátrányos helyzetű gyermekek kirekesztése	Képzés, bérletbiztosítás, városi óvodákhoz igazodó fizetés Állami képzés Táborok és napközis foglalkozások szervezése Életvezetési ismeretterjesztő előadások szervezése Iskola időn kívüli foglalkozásokba való bevonás (erősségeik felismer(tet)ése, önbizalom növelés

	Közlekedési ismeretek hiánya Káros szenvedélyek kialakulásának veszélyei a gyermekekre Iskolai étkező hiánya Iskola udvarán játszóeszközök, padok hiánya Iskolai sporteszközök hiánya Óvodai férőhelyek hiánya Bölcsődei férőhelyek hiánya Óvoda magas működtetési költsége	Közlekedési ismeretekről előadás szervezése Káros szenvedélyekről előadások szervezése Iskolai étkező és melegítő vagy tálaló konyha kialakítása meglévő használaton kívüli korszerűtlen épület felújításával Iskola udvarának fejlesztése kültéri játszóeszközök, padok telepítésével Iskola sporteszközeinek pótlása Új csoportszoba kialakítása az óvoda épületének tetőtetérében Új férőhelyek kialakítása épület-felújítással Az óvoda épületének energetikai fejlesztése nyílászárók cseréjével, tető illetve homlokzati szigeteléssel történő ellátása; Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával
Idősek	Életkorral járó sajátos igények kielégítetlensége Helyben nem lévő egészségügyi ellátások Közösségi életbe bekapcsolódás hiánya mozgáskorlátozottság miatt	Informatikai képzés Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése (látás, hallás, vércukor mérés) Önkormányzati kisbusz beszerzése és üzemeltetése az időskorú mozgásában korlátozott lakosok helyi rendezvényekre történő szállítása céljából
Nők	Kisgyermekes anyák gyermek elhelyezési nehézségei Egészségügyi ellátások igénybevételének hiánya Fiatal anyák tájékozatlansága	Táborok és napközis foglalkozások szervezése, munkahelyteremtés a településen Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése, széles körű propagálása (nőgyógyászati rákszűrés, csonttritkulás mérés) Családtervezési tanácsadások szervezése
Fogyatékkal élők	Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	Akadálymentesítés közintézményekben

	Fogyatékkal élő személyek információk hiányában nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz Sok olyan megváltozott munkaképességű személy jelenik meg a nyílt munkaerőpiacon, aki már évek óta nem dolgozik	Fogyatékosok tájékoztatása a részükre igényelhető ellátásokról Életvezetési tanácsadások szervezése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Előregedett eternit ivóvízhálózat Közművesítetlen lakóingatlanok Megnövekedett járműforgalom következtében felújításra szoruló utak, gyalogos átkelők hiánya Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottköves makadám utak Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottköves makadám utak kimosódása villámárvizek idején Felújításra szoruló megkopott, megsüllyedt járdák Járdával nem rendelkező utcák Elavult nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszerek Árvízi védművek hatékony lezárásának hiánya Árvízi védekezés során a vasút töltés átázása Tornacsarnok magas működtetési költsége Tornacsarnok tetőzetének beázása Bérlakások hiánya	Ivóvízhálózat cseréje, fejlesztése a település területén Ivóvíz, szennyvíz, közvilágítás hálózat fejlesztése, kiépítése A település forgalmas útjainak felújítása, keskeny utcák szélesítése, újabb gyalogosátkelők létesítése A zúzottköves makadám utak szilárd burkolattal történő ellátása A makadám utak csapadékvíz-elvezetésének megoldása burkolattal ellátott árok kiépítésével Járdák felújítása Járdák kiépítése A nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszer burkolattal történő ellátása, felújítása, fejlesztése A Duna árterében található vasúti töltés átereszeinek zsilibrendszerrel történő ellátása vagy mobil gát beszerzése A vasúti töltésnek árvízi töltés funkcióra történő fejlesztése, megerősítése Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával, fenntarthatóságának biztosítása Tornacsarnok tetőzetének felújítása, beázások megszüntetése Pedagógusok, óvónők, védőnő részére bérlakások kialakítása szolgálati lakás

		céljára
	Nyílt színi égetés okozta levegőszennyezés	Zöldhulladék lerakó létrehozása, (komposztkészítés, mulcsdarálás)
	Kihasztnátlan ipari területek	Kihasztnátlan ipari területek beépítésének ösztönzése, a területek szennyvízelvezetésének megoldása
	Kulturális és helyi értékek bemutatására infrastruktúra hiánya	Helytörténeti kiállítás, tájház, múzeum kialakítása a Lendhart gyűjtemény megőrzésére, bemutatására és Csokonai Vitéz Mihály költő Lillája emlékének ápolására a helyi lakosság és turisták számára
	Civil szervezetek tagjainak bevonása a települési rendezvények szervezésébe, megvalósításába	Civil szervezetek működésének támogatására forrás biztosítása, hatékonyabb együttműködés elősegítése az önkormányzattal
	Helyi forrásvízkészlet kihasztnátlansága	Gazdasági társaság ösztönzése a helyi forrásvíz hasznosítására
	Helyben elérhető szűrővizsgálatok hiánya	Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése, önkormányzati kisbusz beszerzése kiscsoportos szűrővizsgálatokra történő szállítás céljából
	Drogok használatának terjedése a társadalomban	A település gyermekei és szüleik részére drogprevenciós előadások szervezése
	Online térben elkövetett bűncselekmények számának növekedése a társadalomban	A településen élő gyermekek, szüleik, idősek részére előadások szervezése az online térben elkövetett bűncselekmények megelőzéséről
	Önkormányzati személyszállító-eszköz hiánya	Önkormányzat részére Kisbusz beszerzése
	Falugondnoki szolgálat hiánya	Falugondnoki szolgálat megszervezése
	Számítógépek hiánya a könyvtárban csoportos oktatáshoz, informatikai képzéshez	Informatikai fejlesztés a helyi könyvtárban
	Az érvényes sebességhatár gyakori túllépése a település forgalmas útjain	Közüti sebességmérő műszerek telepítése a település forgalmas útszakaszaira

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete és életminősége javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek családban történő nevelkedését, jó színvonalú oktatását illetve elérhető környezetben nevelkedjenek fel és kötődjenek településünkhöz.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre elmagányosodásuk elkerülése érdekében, támogatásokat kívánunk biztosítani életvitelükhöz.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szűrővizsgálatok fontosságát és a részükre helyben munkahelyteremtést.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életvitelének segítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben	

	megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	---	--

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Ivóvízhálózat cseréje, fejlesztése a település területén	Előregedett eternit ivóvízhálózat	Felújított ivóvízhálózat, kevesebb csőtörés és kevesebb ivóvízvesztés	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Ivóvízhálózat cseréje, fejlesztése a település területén	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Felújított ivóvízhálózat folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
2	Ivóvíz, szennyvíz, közvilágítás hálózat fejlesztése, kiépítése	Közművesítetlen lakóingatlanok	Település valamennyi ingatlana közművesített legyen, balesetmentesen megközelíthető legyen	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Ivóvíz, szennyvíz, közvilágítás hálózat fejlesztése, kiépítése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Közművesített lakóingatlanok száma	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
3	A település forgalmas útjainak felújítása, keskeny utcák szélesítése, újabb gyalogos átkelőhelyek kialakítása	Megnövekedett járműforgalom következtében felújításra szoruló utak, gyalogos átkelőhelyek hiánya	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	A település forgalmas útjainak felújítása, keskeny utcák szélesítése, újabb gyalogos átkelőhelyek kialakítása	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Felújított utak hossza folyóméterben, létesített gyalogos átkelőhelyek száma	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
4	A zúzottkőves makadám utak szilárd burkolattal történő ellátása	Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottkőves makadám utak	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	A zúzottkőves makadám utak szilárd burkolattal történő ellátása	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Szilárd burkolattal ellátott makadám utak hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
5	A makadám utak csapadékvíz-elvezetésének megoldása burkolattal ellátott árkok kiépítésével	Szilárd burkolattal nem rendelkező zúzottkőves utak kimosódása villámárvizek idején	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	A makadám utak csapadékvíz-elvezetésének megoldása burkolattal ellátott árkok kiépítésével	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Kiépített burkolt árkok hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
6	Járdák felújítása	Felújításra szoruló megkopott, megsüllyedt járdák	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési Területfejlesztési Konceptió	Járdák felújítása	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Felújított járdák hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

7	Járdák kiépítése	Járdával nem rendelkező utcák	Balesetmentes közlekedés feltételeinek biztosítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Járdák kiépítése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Kiépített járdák hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
8	A nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszer burkolattal történő ellátása, felújítása, fejlesztése	Elavult nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszerek	A csapadékvíz okozta károk megszüntetése	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A nyílt csapadékvíz-elvezető árokrendszer burkolattal történő ellátása, felújítása, fejlesztése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Kiépített burkolt csapadékvíz-elvezető árok hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
9	A Duna árterében található vasúti töltés áttereseinek zsiliprendszerrel történő ellátása vagy mobil gát beszerzése	Árvi védművek hatékony lezárásának hiánya	Felkészülés a gyors és hatékony árvi védekezés megvalósítására	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A Duna árterében található vasúti töltés áttereseinek zsiliprendszerrel történő ellátása vagy mobil gát beszerzése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Hatékonyan lezárható 3 vasúti átteresz	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
10	A vasúti töltésnek árvi töltés funkcióra történő fejlesztése, megerősítése	Árvi védekezés során a vasút töltés átázása	Felkészülés a gyors és hatékony árvi védekezés megvalósítására	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A vasúti töltésnek árvi töltés funkcióra történő fejlesztése, megerősítése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Megerősített vasúti töltés hossza folyóméterben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
11	Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával, fenntarthatóságának biztosítása	Tornacsarnok magas működtetési költsége	Önkormányzat működési költségeinek csökkentése	Gazdasági program	Fenntartható Fejlesztési Keretrendszer 2030	Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával, fenntarthatóságának biztosítása	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Fenntarthatóan üzemeltetett tornacsarnok épület	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
12	Tornacsarnok tetőzetének felújítása, beázások megszüntetése	Tornacsarnok tetőzetének beázása	A tetőzet beázásának megszüntetése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Tornacsarnok tetőzetének felújítása, beázások megszüntetése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Beázás mentes tornacsarnok épület	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
13	Pedagógusok, óvónők, védőnő részére bérlakások kialakítása szolgálati lakás céljára	Bérlakások hiánya	Pedagógus, óvónő, védőnő hiány megszüntetése	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Pedagógusok, óvónők, védőnő részére bérlakások kialakítása szolgálati lakás céljára	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	2 bérlakás kialakítása	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
14	Zöldhulladék lerakó létrehozása, (komposztkészítés, mulcsdarálás)	Nyílt színi égetés okozta levegőszennyezés	Élhetőbb környezet megteremtése a településen kevesebb	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Zöldhulladék lerakó létrehozása, (komposztkészítés, mulcsdarálás)	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Megépült zöldhulladék lerakó épület gépekkel felszerelve	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

			levegőszennyezés által									
15	Kihaszíratlan ipari területek beépítésének ösztönzése, a területek szennyvízelvezetésének megoldása	Kihaszíratlan ipari területek	Munkahelyteremtés a helyi lakosság részére, adóbevételek növelése településfejlesztési források megteremtése érdekében	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Kihaszíratlan ipari területek beépítésének ösztönzése, a területek szennyvízelvezetésének megoldása	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Létesített munkahelyek száma	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
16	Helytörténeti kiállítás, tájház, múzeum kialakítása a Lendhart gyűjtemény megőrzésére, bemutatására és Csokonai Vitéz Mihály költő Lillája emlékének ápolására a helyi lakosság és turisták számára	Kulturális és helyi értékek bemutatására infrastruktúra hiánya	A már összegyűjtött helyi értékek bemutatása a helyi lakosság és a turisták számára	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Helytörténeti kiállítás, tájház, múzeum kialakítása a Lendhart gyűjtemény megőrzésére, bemutatására és Csokonai Vitéz Mihály költő Lillája emlékének ápolására a helyi lakosság és turisták számára	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Létrehozott helytörténeti kiállítás múzeum épületben	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
17	Civil szervezetek működésének támogatására forrás biztosítása, hatékonyabb együttműködés elősegítése az önkormányzattal	Civil szervezetek tagjainak bevonása a települési rendezvények szervezésébe, megvalósításába	Hatékonyabb társadalmi együttműködés elősegítése	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Civil szervezetek működésének támogatására forrás biztosítása, hatékonyabb együttműködés elősegítése az önkormányzattal	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Évente 3 közösségi program megszervezése és lebonyolítása	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
18	Gazdasági társaság ösztönzése a helyi forrásvíz hasznosítására	Helyi forrásvízkészlet kihasználatlansága	Az értékkel bíró forrásvíz hasznosítása társadalmi és gazdasági haszon érdekében	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Nemzeti Környezetvédelmi Program	Gazdasági társaság ösztönzése a helyi forrásvíz hasznosítására	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Hasznosított forrásvíz mennyisége	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
19	Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése, önkormányzati kisbusz beszerzése kiscsoportos szűrővizsgálatokra történő szállítás céljából	Helyben elérhető szűrővizsgálatok hiánya	A helyi lakosság egészségtudatoságának növelése, egészségének és munkaképességének megőrzése,	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szűrővizsgálatok helyben történő megszervezése, önkormányzati kisbusz beszerzése kiscsoportos szűrővizsgálatokra történő szállítás céljából	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Évente 100 fő részvétele a helyben szervezett szűrővizsgálaton	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
20	A település gyermekei és szülei részére drogprevenációs előadások szervezése	Drogok használatának terjedése a társadalomban	Egészséges szerhasználat a mentes felnőtté nevelése a helyi	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „A	A település gyermekei és szülei részére drogprevenációs	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Évente egy előadás szervezése gyermekeknek és egy előadás szervezése	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

			gyermeknek		nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	előadások szervezése		éven belül	szülők részére			
21	A településen élő gyermekek, szüleik, időskorúak részére előadások szervezése az online térben elkövetett bűncselekmények megelőzéséről	Online térben elkövetett bűncselekmények számának növekedése társadalomban	A településen élőkkel szemben online térben elkövetett bűncselekmények számának csökkentése	Gazdasági program	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A településen élő gyermekek, szüleik, időskorúak részére előadások szervezése az online térben elkövetett bűncselekmények megelőzéséről	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	Évente egy előadás szervezése gyermekeknek és egy előadás szervezése szülők részére	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
22	Önkormányzat részére kisbusz beszerzése	Önkormányzati személyszállító-eszköz hiánya	A településen élők életminőségének javítása	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Önkormányzat részére Kisbusz beszerzése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	1 db kisbusz beszerzése	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
23	Falugondnoki szolgálat megszervezése	Falugondnoki szolgálat hiánya		Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Falugondnoki szolgálat megszervezése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	1 személy alkalmazása falugondnokként	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
24	Informatikai fejlesztés a könyvtárban	Számítógépek hiánya a könyvtárban csoportos oktatáshoz, informatikai képzéshez	A településen élők informatikai eszközökhöz és ismeretekhez hozzájutás elősegítése	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Informatikai fejlesztés a könyvtárban	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 2 éven belül	5 számítógép és egy nagy teljesítményű színes nyomtató beszerzése	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

25	Közúti sebességmérő műszerek telepítése a település forgalmas útszakaszaira	Az érvényes sebességhatár gyakori túllépése a település forgalmas útjain	Biztonságos közlekedés a településen	Gazdasági program	Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Közúti sebességmérő műszerek telepítése a település forgalmas útszakaszaira	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő)	Kihelyezett sebességmérők száma	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	8 osztály befejezését célzó képzés	Aluliskolázottság	Az önkormányzat célja, hogy azokat a személyeket, akik nem rendelkeznek ált. isk. végzettséggel motiválja a tanulmányaik folytatására, valamint elérje azt, hogy a programba bevontak az ált. iskolai végzettségüket megszerezzék	Gazdasági program, helyi rendeletek	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Képzés, továbbképzés megszervezése, helyi keresés a és tanfolyamhoz, igények felmérése, toborzás Igényfelmérés: minden év március 31.-ig Egyeztetés a Foglalkoztatási Osztállyal (esetleges képzés indításáról) Jelentkezés a képzés indítása előtt.	Hatósági ügyintéző, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat képviselője	2029. 12. 31. (hétfő)	Csökkenjen a 8 általános iskolai végzettséget el nem érők száma, lemorzsolódási mutatók	Oktatók, terem, résztvevők, (Járási Munkaügyi Kirendeltségek nél szervezett térítésmentes képzés)	5 év	Nem releváns
2	8 osztályra épülő szakképesítést adó képzés	Aluliskolázottság	Minél több helyi lakosnak legyen szakképzettsége, amely elősegíti azt, hogy minél hamarabb visszakörülhesse nek a munka világába	Gazdasági program, helyi rendeletek	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Képzés, továbbképzés megszervezése, helyi keresés a és tanfolyamhoz, igények felmérése, toborzás. Igényfelmérés: minden év március 31.-ig. Egyeztetés a Foglalkoztatási Osztállyal (esetleges képzés indításáról) . Jelentkezés: képzés előtt	Hatósági ügyintéző, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat képviselője	2029. 12. 31. (hétfő)	Minél több legyen azoknak a száma, akik szakképzettséggel rendelkeznek, lemorzsolódási mutatók	Járási Munkaügyi Kirendeltségek nél szervezett térítésmentes képzés, pályázat útján	5 év	Nem releváns
3	Szűrővizsgálatok szervezése	Rossz egészségügyi körülmények családokban	Minél több a nehéz körülmények között élő ember eljusson orvosi vizsgálatokra, esetleges betegségeik időben felismerhetőek	Gazdasági program, helyi rendeletek	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szűrések szervezése, időpontjának közzététele (rákszűrés, látás-, hallás vizsgálat) Folyamatosan a minden évben, mindhárom szűrés biztosítása legalább egy alkalommal.	Védőnő, Család gondozó Háziorvos, Művelődés szervező	2029. 12. 31. (hétfő)	Növekedjen rendszeres szűrővizsgálatokon résztvevők száma	Részben önkormányzati forrás (a szűrővizsgálatot végző díja)	5 év	Nem releváns

			és kezelhetőek legyenek			Szórólapozás a szűrések előtt kb. két héttel						
4	Élelmiszersegély	Biztos megélhetési forrás hiánya	A nehéz anyagi körülmények között élők térítésmentesen élelmiszerhez jussanak	Gyermekvédelmi beszámló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	EU-s pályázatok figyelése, pályázás, igényfelmérés	Hatósági ügyintéző	2029. 12. 31. (hétfő) Folyamatos lehetőség szerint havonta	Növekedjen azon nehéz anyagi körülmények között élő emberek száma, akik jelentősebb mennyiségű, változatos, tartós élelmiszerhez juthatnak.	EU pályázati forrás	Hosszú távú fenntarthatóság (legalább 5 év)	Nem releváns
5	Ruha és tartós élelmiszer gyűjtés	Biztos megélhetési forrás hiánya	A nehéz anyagi körülmények között élők térítésmentesen élelmiszerhez és ruhához, cipőhöz jussanak	Gyermekvédelmi beszámló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A védőnő és a gyermekjóléti szolgálat családgyógyógyító és egyház gyűjtése, magánszemélyektől és egyéb szervezetektől	Védőnő, Családgyógyító, Egyházak képviselői, Művelődés-szervező	2029. 12. 31. (hétfő) Folyamatos	A rászorulóknak részére biztosított legyen, s hogy szükség szerint ruhához, cipőhöz esetenként élelmiszerhez jussanak.	Kommunikációs és humán erőforrás	5 év	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári szüneti táborozás	Nyári szünetben a gyermekfelügyelet hiánya	A nyári szünetben minden gyermek számára megoldott legyen a felügyelet.	Gyermekjóléti beszámló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	igényfelmérés, táboroztatás igényfelmérés, jelentkezés: Minden év május 01-június 10-ig. Táboroztatás: Minden év június 20. – augusztus 15. között.	Családgyógyító, gyermekvédelmi felelős	2029. 12. 31. (hétfő)	Résztevők száma (dolgozó szülők gyermekei részére elérhető (esetleg térítésmentesen) felügyelet biztosítása)	Kommunikációs és humán erőforrás, saját forrás	5 év (legalább évente több alkalommal)	Nem releváns
2	Nyári napközi foglalkozás	Nyári szünetben a gyermekfelügyelet hiánya	A nyári szünetben minden gyermek számára megoldott legyen a felügyelet.	Gyermekjóléti beszámló, Gyermekvédelmi beszámló	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	igényfelmérés, felügyelet biztosítása igényfelmérés, jelentkezés: Minden év június 01-június 15-ig. Nyári Napközi: Minden év június 16. – június 30. között.	Szociális ügyintéző, gyermekvédelmi felelős	2029. 12. 31. (hétfő)	Résztevők száma (dolgozó szülők gyermekei részére térítésmentes felügyelet biztosítása)	Kommunikációs és humán erőforrás, saját forrás	5 év (legalább évente)	Nem releváns
3	Életvezetési tájékoztató	Szociális háttér hiányossága	A tapasztalattal nem rendelkező, családi háttér hiányában szenvedő szülő(k) figyelmének	Gyermekjóléti-, gyermekvédelmi beszámló, védőnői beszámló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a	A gyermekvédelmi felelős és a gyermekvédelmi családgondozó felélemző jelzések kiértékelése és célzott tájékoztatás megadása a	Védőnő, gyermekvédelmi felelős, családgondozó	2029. 12. 31. (hétfő)	Az iskolából, óvodából kevesebb probléma, panasz merüljön fel.	Kommunikációs és humán erőforrás	5 év	Nem releváns

			felhívása a gyermekneveléssel kapcsolatos teendőkre		gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	probléma megoldására. A beérkező jelzések alapján és azon kívül is hasznos tudnivalók esetleg cikkek megjelentetése a helyi újságban						
4	Iskolai időn kívüli foglalkozásokba való bevonás (erősségeik felismertetése, önbizalom növelés)	Hátrányos helyzetű gyermekek kirekesztése	A köznevelési intézményekben minden gyermek egyformán viszonyuljanak egymáshoz, ne közönséssé ki társaikat.	Gyermekjóléti és gyermekvédelmi beszámoló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Minél több tanítási időn kívüli foglalkozás szervezése, ahova a hátrányos helyzetű gyermekek bevonhatók a foglalkozásokba képességeik alapján. Ezáltal önbizalmuk növekedhet.	pedagógusok, művelődésszervező	2029. 12. 31. (hétfő)	Kevesebb kirekesztett gyermek legyen.	Kommunikáció és humán erőforrás	5 év	Nem releváns
5	Közlekedési ismeretekről előadás szervezése	Közlekedési ismeretek hiánya	Gyermekek biztonságosabban tudjanak részt venni a közlekedésben	Rendőrség munkájáról végzett beszámoló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyermekek biztonságos közlekedéshez szükséges ismereteket megtudják szerezni	pedagógusok	2029. 12. 31. (hétfő)	Nevelési évenként egy előadás	Humán erőforrás és kommunikáció	5 év	Nem releváns
6	Káros szenvedélyekről előadások szervezése	Káros szenvedélyek kialakulásának veszélyei gyermekekre	Káros szenvedélyektől mentes felnőtté nevelése a gyermekeknek	Gyermekjóléti-, gyermekvédelmi beszámoló, védőnői beszámoló	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Káros szenvedélyektől mentes felnőtté nevelése a gyermekeknek	pedagógusok	2029. 12. 31. (hétfő)	Nevelési évenként egy előadás	Humán erőforrás és kommunikáció	5 év	Nem releváns
7	Iskolai étkező és melegítő vagy tálaló konyha kialakítása meglévő használaton kívüli korszerűtlen épület felújításával	Iskolai étkező hiánya	Kulturált étkezési lehetőség biztosítása az iskolás gyermekek számára		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Iskolai étkező és melegítő vagy tálaló konyha kialakítása meglévő használaton kívüli korszerűtlen épület felújításával	Képviselő-testület, pályázati lehetőségek függvényében 5 Tankerületi Központ	2029. 12. 31. (hétfő)	1 iskolai étkező létesítése melegítő vagy tálaló konyhával	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
8	Iskola udvarának	Iskola udvarán	Órakozi szünetek		Magyar Nemzeti	Iskola udvarának	Képviselő-	2029. 12. 31.	telepített	pályázati és	5 év	Nem releváns

	fejlesztése kültéri játszóeszközök, padok telepítésével	játszóeszközök, padok hiánya	hasznos eltöltésére alkalmas játszóudvar kialakítása az iskolás gyermekek számára		Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	fejlesztése kültéri játszóeszközök, padok telepítésével	testület, intézményvezető, Tankerületi Központ	(hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	játszóeszközök, padok száma	önkormányzati forrás		
9	Új csoportszoba kialakítása az óvoda épületének tetőtetérében	Óvodai férőhelyek hiánya	A település óvodai férőhelyigényének kielégítése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új csoportszoba kialakítása az óvoda épületének tetőtetérében	Képviselő-testület intézményvezető	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	1 új csoportszoba	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
10	Új férőhelyek kialakítása épületfelújítással	Bölcsődei férőhelyek hiánya	A település bölcsődei férőhely igényének kielégítése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Új férőhelyek kialakítása épületfelújítással	Képviselő-testület, intézményvezető	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül	1 új csoportszoba	pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
11	Az óvoda épületének energetikai fejlesztése nyílászárók cseréjével, tető illetve homlokzati szigeteléssel történő ellátása; Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával	Óvoda magas működtetési költsége	Korszerű, fenntartható óvoda épület kialakítása		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az óvoda épületének energetikai fejlesztése nyílászárók cseréjével, tető illetve homlokzati szigeteléssel történő ellátása; Korszerű fűtési rendszer kiépítése megújuló energia hasznosításával	Képviselő-testület, intézményvezető	2029. 12. 31. (hétfő) pályázati lehetőség függvényében 5 éven belül		pályázati és önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Táborok szervezése	Kisgyermekes anyák gyermek elhelyezési nehézségei	A nyári szünetben minden gyermek számára megoldott legyen a felügyelet.	Gyermekvédelmi beszámoló	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Igényfelmérés, táboroztatás igényfelmérés, jelentkezés: Minden év május 01-június 10-ig. Táboroztatás: Minden év június 20. – augusztus 15. között.	Család gondozó, gyermekvédelmi felelős	2029. 12. 31. (hétfő)	Résztvevők száma (dolgozó gyermekei elérhető (esetleg térítésmentesen) felügyelet biztosítása)	Kommunikációs és humán erőforrás, saját forrás	5 év (legalább évente)	Nem releváns

					(2007-2032)							
2	Napközi foglalkozások szervezése	Kisgyermekes anyák gyermek elhelyezési nehézségei	A nyári szünetben minden gyermek számára megoldott legyen a felügyelet	Gyermekjóléti beszámoló, Gyermekvédelmi beszámoló	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a jövőnk” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Igényfelmérés, felügyelet biztosítása ügyszervező, gyermekvédelmi felelős	Hatósági	2029. 12. 31. (hétfő)	Résztvevők száma (dolgozó szülők és gyermekei részére térítésmentes felügyelet biztosítása)	Kommunikációs és humán erőforrás, saját forrás	5 év (legalább évente)	Nem releváns
3	Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése széles körű propagálása	Egészségügyi ellátások igénybevételének hiánya	Minél több nő eljusson térítésmentes nőgyógyászati orvosi vizsgálatra, esetleges betegségeik időben felismerhetők és kezelhetők legyenek.	Védőnői beszámoló	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	Szűrések szervezése, időpontjának közzététele Folyamatosan minden évben a szűrés biztosítása legalább egy alkalommal, az időpont közzététele a helyi újságban.	Védőnő, családgyógyász, háziorvos, művelődésszervező	2029. 12. 31. (hétfő)	Növekedjen a rendszeres szűrővizsgálatokon résztvevők száma	Önkormányzati forrás (a szűrővizsgálatot végző díja)	5 év	Nem releváns
4	Családtervezési tanácsadások szervezése	Fiatal anyák tájékozatlansága	A gyermekek vállaló fiatal anyák széles körű tájékoztatása az igényelhető ellátásokról, hivatalos ügyeik intézésével kapcsolatban.	Védőnői beszámoló	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	Tájékoztató tanácsadások tartása, helyi újságban vonatkozó cikkek megjelentetése Folyamatosan évente több alkalommal akár havi rendszerességgel tájékoztató tanácsadás megtartása, negyedévente a helyi újságban tájékoztató cikk megjelentetése	Védőnő, családgyógyász, művelődésszervező	2029. 12. 31. (hétfő)	Mindenki céltudatos szülővé váljon.	Kommunikációs és humán erőforrás	5 év	Nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Informatikai képzés	Életkorral járó sajátos igények kielégíthetősége	Magasabb legyen a számítógép használatát ismerő idők száma. Az elavult iskolai képzettségüket javíthatják, így	Polgármesteri Hivatal beszámolója	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Igényfelmérés, toborzás Igényfelmérés minden év február 28-ig. Helyiség keresés, oktató kiválasztása, technikai háttér biztosítása.	Családgyógyász, művelődésszervező	2029. 12. 31. (hétfő)	A tanfolyamon résztvevők és a tanfolyamot elvégzők száma. A munkát találók száma. A virtuális teret használók köre bővüljön.	Pályázatok figyelése eszközbeszerzésre. Terem, kommunikációs és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns

			könnyebben elhelyezkedhetnek. Csökkenjen a generációs szakadék.			Tanfolyam tartása legalább 5 fő jelentkező esetén.						
2	Térítésmentes szűrővizsgálatok szervezése	Helyben nem lévő egészségügyi ellátások	Minél több idős ember helyben eljusson orvosi vizsgálatokra, esetleges betegségeik időben felismerhetőek és kezelhetőek legyenek.	Gazdasági program, helyi rendeletek	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Szűrések szervezése, időpontjának közzététele (látás-, hallás vizsgálat, vércukor mérés) Folyamatosan minden évben, mindhárom szűrés biztosítása legalább egy alkalommal. Szórólapozás a szűrések előtt kb. két héttel	Család gondozó, háziorvos	2029. 12. 31. (hétfő)	Növekedjen a rendszeres szűrővizsgálatokon résztvevők száma	Részen önkormányzati forrás (a szűrővizsgálatot végző díja)	5 év	Nem releváns
3	Informatikai képzés	Életkorral járó sajátos igények kielégítetlensége	Magasabb legyen a számítógép használatát ismerő idősök száma. Az elavult iskolai képzettségüket javíthatják, így könnyebben elhelyezkedhetnek. Csökkenjen a generációs szakadék.	Polgármesteri Hivatal beszámolója	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Igényfelmérés, toborzás Igényfelmérés minden év február 28-ig. Helyiség keresés, oktató kiválasztása, technikai háttér biztosítása. Tanfolyam tartása legalább 5 fő jelentkező esetén.	Család gondozó, művelődésszervező	2029. 12. 31. (hétfő)	A tanfolyamon résztvevők és a tanfolyamot elvégzők száma. A munkát találók száma. A virtuális teret használók köre bővüljön.	Pályázatok figyelése eszköz beszerzésre. Terem, kommunikáció és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns
4	Önkormányzati kisbusz beszerzése közösségi rendezvények elérhetőségének biztosítása céljából a mozgásában korlátozott idős korúak számára	Aktív közösségi életből kizszoruló személyek igényeinek kielégítése	Elmagányosodás csökkentése az idős korúak körében	Gazdasági program, helyi rendeletek	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Igényfelmérés, toborzás, programok szervezése Minden évben a településen megszervezett rendezvényekre az eljutás biztosítása	Nyugdíjas Klub vezetője, művelődésszervező, hatósági ügyintéző	2029. 12. 31. (hétfő)	10 fő személy szállítása közösségi rendezvényekre	Önkormányzati és pályázati forrás	5 év	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettég.	Akadálymentesítés és helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők tanácsadók	Gazdasági program, helyi rendeletek	Országos Fogyatékgazdálkodási Program (2015-2025)	Intézmények felmérése	Képviselő-testület	2029. 12. 31. (hétfő) Megfelelő pályázat esetén megvalósítás	A fogyatékos emberek közlekedésének megkönnyítése	Pályázati részen önkormányzati forrás	5 év	Nem releváns

			bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás									
2	Fogyatékosok tájékoztatása az ellátásokról	A fogyatékos személyek információk hiányában nem jutnak hozzá a részükre járó pénzügyi vagy természetbeni juttatásokhoz	Hozzájárás javítása	Gazdasági program, helyi rendeletek	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Kapcsolatfelvétel a Megyei Egyesülettel, adatgyűjtés, együttműködés Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel, segítségnyújtás folyamatosan igény szerint	Hatósági ügyintéző, művelődésszervező, családsegítő	2029. 12. 31. (hétfő)	Információs lap	Kommunikációs és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns
3	Életvezetési tanácsadás	Sok olyan megváltozott munkaképességű személy jelenik meg a munkaerőpiacon, aki már évek óta nem dolgozik	A megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élők munkahelyhez jussanak	Gazdasági program, helyi rendeletek	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Igényfelmérés, kapcsolatfelvétel segítségnyújtás folyamatosan igény szerint	Hatósági ügyintéző, családsegítő	2029. 12. 31. (hétfő)	Információs lap	Kommunikációs és humán erőforrás.	5 év	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

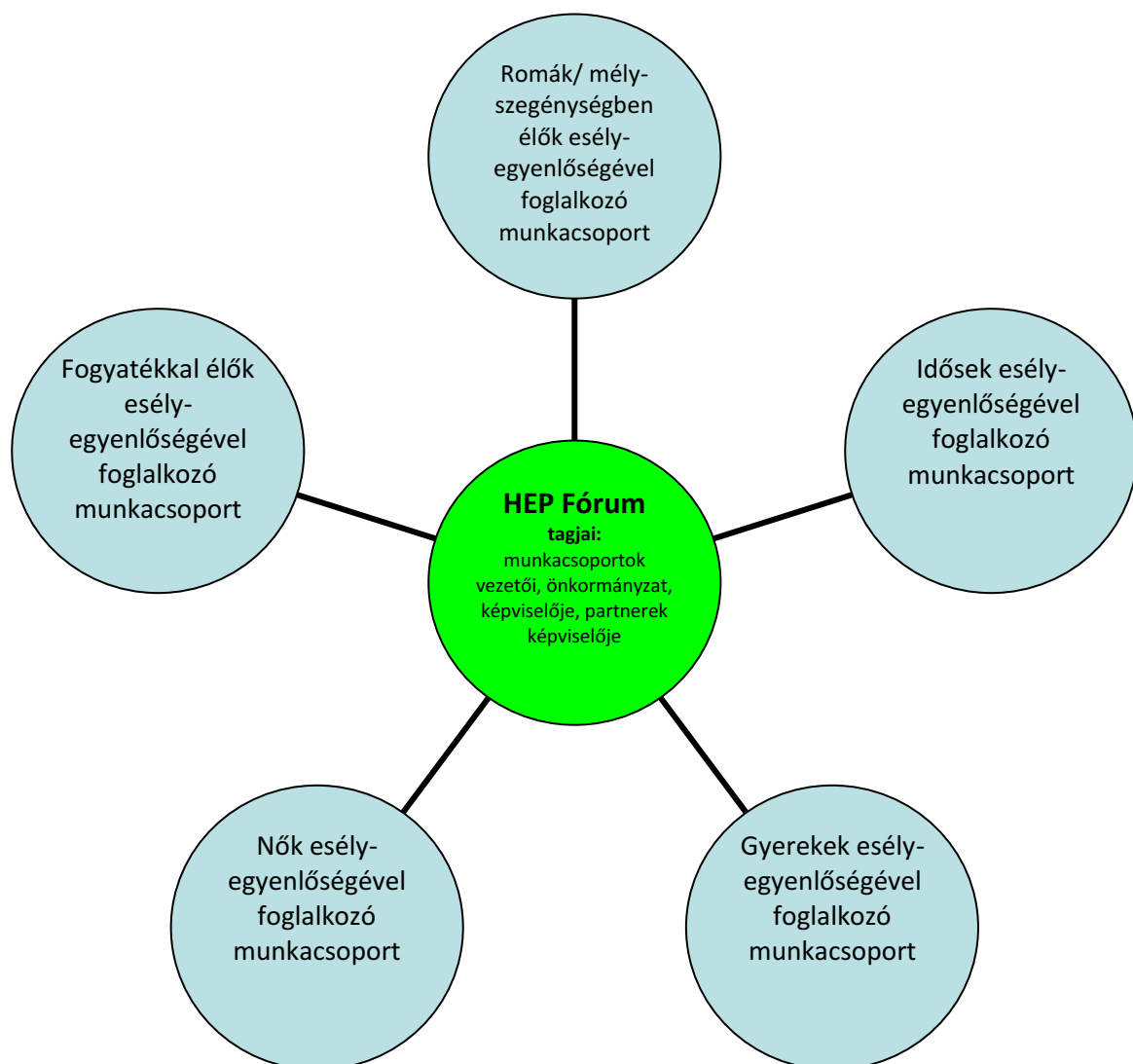
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös hivatalok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dunaalmás Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 136/2024. (XII. 11.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dunaalmás, 2024. december 16.

Makay Tibor
polgármester

KIVONAT

Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. december 11. napján megtartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyvéből

Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete 136/2024. (XII. 11.) határozata Dunaalmás Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadásáról

Dunaalmás Község Önkormányzat Képviselő-testülete

1) Elfogadja Dunaalmás Község 2024-2029. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját a DA/20-103/2024. számú előterjesztés melléklete szerinti tartalommal.

2) Felkéri a polgármestert, hogy az elfogadott program közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: közzétételre: 2024. december 20.

Felelős: Makay Tibor polgármester

k.m. f.

**Makay Tibor sk.
polgármester**

**dr. Horváth József sk.
jegyző**

A kivonat hitelélül:

